SALI
20 TEŞRİNİEVVEL 1931
6 ncı sene, No. 2045
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Başvekilimiz dün seyahatten döndüler
Balkan konferansı bu sabah açılıyor
932 Bütçesi 931 bütçesinden 15 milyon eksik olacak

Balkan Birliği

Balkan birliği konferansı bugün açılıyor. Bu tarihî hâdisenin ehemmiyeti üzerinde fazla durmak lüzumsuzdur. Hepimiz, Balkanlılar arasında ta yakın tarihe kadar geçen acı maceraları hatırlıyabiliriz. Fakat bunları deşmek neye yarar? Şuna sevinmeli ki, bütün bu yakın ve acı hatıralara rağmen Balkanlılar; mazinin elemlerini bir tarafa bırakarak halin icaplarına uymağa, âtiye hazırlanmağa karar vermiş bulunuyorlar. İşte bugünkü içtimaın ruhunda bu mana vardır.

Şüphe yok ki, Balkan milletlerini birbirine yaklaştırmağa sevkeden âmillerin başında hayatın bugünkü zaruretleri, hali hazır şeraitinin bugünkü icapları vardr. Fakat bunlar olmasa bile muhakeme, mantık, siyaset, menfaat, tarzı hayat, iktısadî ve içtimaî şerait, bilhassa tarih, Balkanlıların mutlaka birleşmesini emrediyor.

Ahlâkî, iktısadî ve içtimaî hayatları birbirine benzemiyen milletleri birbirine yaklaştırmak, birbirine ısındırmak daima güçtür. Bunun misallerini Avrupa'da gördük. Halbuki Balkan milletleri için bu müşkülât varit değildir. Bir defa bu milletler arasında bir kan rabıtası, var ki, türlü türlü tesir ve icbar ile halkta yaratılan sun'î milliyet hislerine rağmen bu milletlerin kolaylıkla birleşmelerinde en mühim bir âmil olabilir. Kim inkâr edebilir ki, kan ve ırk iştiraki, milletlerin birleşmesini azamî derecede kolaylaştırır?

Balkan milletlerinin umumî hayatlarında müşabehet noktaları pek çoktur. Denebilir ki bu milletlerin medenî seviyeleri, iktısadî inkişafları aynıdır. Hepsi de esasen ziraat memleketleri oldukları halde san'at hayatına girmişlerdir. Sınaî istihsalâtları için hariçte pazar aramazlar. Yalnız kendi sınaî ihtiyaçlarını temine çalışırlar. Paraları ve sermayeleri azdır. Daha ziyade inkişaf için haricin sermayesine muhtaçtırlar. Birbirlerinin iktısadî hâkimiyetlerinden korkmazlar. Çünkü iktısadî kudretleri ayni derecededir. Onun için hususî ticaret mukaveleleri, hususî gümrük muahedeleri yaparak birbirini pek âlâ müstefit edebilirler. Bu türlü iktısadî hereketler, kolaylıkla siyasî hareketlere de yol açar.

Şurası da muhakkak ki, Balkanlardaki millî ve siyasî emeller, daha ziyade ârizidirler. Unutmamalı ki, siyasî ihtiraslar; artık yeni hayat için salim bir mihver olamaz. İktısadî menfaatleri telif ettikten sonra siyasî emelleri tatmin etmek pek çok kolaylaşır. Tekrar ediyoruz: İstanbul konferansı Balkan tarihinde yeni bir devir açıyor. Şimdiye kadar yalnış yoldan gidiyorduk. Şimdi anlıyoruz ki, yanlış yolun neresinden dönülse kârdır. Maziye teessüf etmek faydasızdır. Halin fırsatlarından istifadeyi bilmeli, gayeye en kısa yoldan varmağa bakmalıdır.

Politika işlerinde realist ve pratik olmak mecburiyetindeyiz. Sebepleri ne kadar küçük olursa olsun insanları hislerinden, ihtiraslarından bir hamlede tecrit etmek müşküldür. Anlaşmağa en evvel iktısadî ve ilmî cepheden yürümelidir. Bu sahada alınacak mesafeler, siyasî cephedeki anlaşmaları da kolaylaştırır. Bunlar, işin pratik cephesine taallûk eder. Bir de manevî ve harsî cephede yapılacak işler vardır. Bu işler için daha canlı, bilhassa devamlı faaliyet sarfetmek ister. Mektep ve terbiye yolundan milletleri yeni fikirlere, yeni ideallere alıştırmakta Balkanlıların daha büyük tecrübeleri vardır. Azim ve irade, bilhassa samimiyet olduktan sonra saadetlerini birleşmede görecek, birleşmedeki kudretin derecesini takdir edecek yeni bir nesil hazırlamak zor değildir. Her halde Balkan birliği hayalî bir mefhum değildir. Behemehal tahakkuku mümkün bir ideal olabilir. Böyle bir idealin tahakkukuna çalışmak, Balkan milletlerinin refah ve saadetine çalışmaktır. Balkan birliği idealinin tahakkuku ise umumî sulh hesabına kazanılmış en parlak bir zafer olur.

Konferansa murahhas olarak iştirak eden zatlar, memleketlerinin idaresinde derece derece alâka ve tesirleri olan muhterem insanlardır. Bu zatlar elbette hakikat ve menfaatin ne tarafta olacağını iyi takdir edecek, hüküm ve kararlarını ona göre vereceklerdir. Mahiyeti hususî bile olsa, her hükûmet konferansa iştirak eden millî gurupların karar ve temayüllerine hürmet etmeğe mecburdur. İstanbul konferansının neticelerini yalnız Balkan memleketleri değil, bütün Avrupa merak ve ehemmiyetle göz dikmiş, bekliyor.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

"Ege„ Kocatepe ve Adatepe torpitolarımızın ortasında limana yaklaşırken.

İstanbul dün Başvekilimizi coşkun tezahürat ile istikbal etti

Yağmura rağmen halkın gösterdiği candan alâka ve cuşiş tasavvurun fevkindeydi

Atina ve Peşte seyahatlerinden avdet eden Başvekil İsmet Paşa Hz. ve Hariciye vekili Tevfik Rüştü B., çok muazzam tezahürat arasında dün Ege vapuru ile eşhrimize vâsıl olmuşlardır. Havanın yağmurlu olmasına rağmen, Başvekilimizi binlerce halk, motörler, istimbotlar, vapurlarla Sarayburnu açıklarında ve rıhtımda çok hararetli ve misli nâdir görülen bir şekilde karşılamışlardır.

Denizde istikbal

Sabahleyin saat sekizde, Millet Meclisi ikinci reisi Hasan, Maarif vekili Esat, Afyon meb'usu Ali, Halk fırkası umumî kâtibi Recep, Vali muavini Fazlı, Halk Fırkası İstanbul heyeti reisi Cevdet Kerim, İstanbul Meb'usu Hamdi, Darülfünun emini Muammer Raşit, tütün inhisar umumî müdürü Behçet, belediye reis muavini Hâmit Beyler ve şehir meclisi azasından Lâtife Bekir ve Safiye Hüseyin Hanımlar, gazete mümessilleri, tütün inhisar idaresinin Sayyat motörü ile Seyrisefain rıhtımından hareket etmişlerdir. Saat dokuz da da Halk fırkası tarafından tutulan Kalamış vapuru, şehrimizdeki meb'uslarla Halk fırkası erkân ve azasını ve belediye namına kiralanan 74 numaralı Şirket vapuru, İstanbul belediye azasını ve hükûmet erkân ve memurinini hâmilen Yeşilköy açıklarına hareket etmiştir. Bundan başka muhtelif teşekküller tarafından hususî surette kiralanan otuzdan fazla motör, muş, ve istim-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

İsmet Pş. Hz. vapurun güvertesinde ve karada

Ege'de son gece..

Matbuat benim için bir kuvvet olmuştur.. -İsmet Pş.

Egede Başvekil, Tevfik Rüştü Beyi dinliyor

Ege vapurunda geçen on dokuz günlük yolculuğun sonuncu gecesi pek samimî olmuştur. Son gece oldu ğundan Seyrisefain idaresi namına İsmet Paşanın önüne harita şeklin-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Mübadillerin Seyahati

Heyeti vekile içtimaında kat'î şeklini alacak..

Mübadele edilerek Yunanistana gitmiş olan Rumların Türkiye dahilindeki seyrüseferleri meselesi önümüzdeki Heyeti Vekile içtimalarından birinde kat'î olarak tanzim olunacaktır. İş görmek, ziyarette bulunmak, tedavi edilmek gibi herhangi ihtiyaç üzerine Türkiyeye gelecek olanlara üç aylık seyrüsefer müsaadesi verilecek ve bu müsaade icap ettiği takdirde Heyeti Vekile kararile temdit olunabilecektir.

Bütçenin Esasları

Memur maaşlarında tenkihat yapılacak mı?

Tasarrufa Vekil maaşlarından başlanacak

ANKARA, 19 (Telefonla)— Maliye Vekâleti İcra vekilleri heyetine tevdi edeceği 932 bütçe lâyihasının esaslarını ikmal etmiştir. İsmet Paşanın Ankaraya avdetini müteakıp Heyeti Vekilede müzakere edilecek olan bu esaslara ehemmiyeti mahsusa atfedilecektir. Mahafildeki umumî kanaate göre Büyük Millet Meclisi ve İsmet Pş hükûmeti geçen sene bütçede esaslı tenkihat yapmak suretile her devletin bu sene tevessül etmekte olduğu aynı tedbiri daha evvelce almış olmakla büyük bir dirayet ve basiret göstermiş ve bu sene iktihamı zarurî müşkülâtı bu suretle hafif letmiştir. Filhakika 932 bütçemiz 931 bütçesine nisbetle 15 milyon, ilâ 20 milyon eksik olacaktır. Tevazün temin maksadile masraf bütçesi de bittabi bu nisbette tenzil edilecektir. İlgası mümkün görülen teşkilât, kısılması zarurî masraflar ve kuvvetli bir ihtimale göre de memurin maaşları bu tasarrufa mevzu teşkil edecektir. Hattâ vekil tahsisatlarından başlayacak olan bu tasarrufta hükûmet erkânı kendi tahsisatlarının yüzde yirmi beşinin kesilmesini teklif edecekleri söyleniyor. Memur maaşlarında yapılması melhuz tenkihat derecelere göre muayyen nisbetlerde olacaktır. Mütekaidin ve eytam ve eramil maaşlarında tenkihat mevzuu bahis değildir.

M. Litvinofun Seyahati

Hariciye Vekilimiz Tevfik Rüştü Beye iadei ziyaret edecek olan Rus Hariciye Komiseri M. Litvinof için Ege vapuru tahsis edilmiştir.

Ege vapuru aym 22 sinde buradan Odesa'ya hareket edecektir. Ayni vapurla Hariciye Vekâleti kalemi mahsus müdürü Kemal Aziz B. Odesa'ya gidecektir.

Kemal Aziz Bey avdette M. Litvinof'a refakat edecektir.

Ege aym yirmi beşinde Odesa'dan hareketle yirmi altısında İstanbul'a muvaselât edecektir. M. Litvinof ayni gün Ankara'ya hareket edecektir.

Balkan konferansı 200 murahhasın huzurile bu sabah açılıyor

Dün de konferansa iştirak edecek mütebaki murahhaslar geldiler

Dünkü ihzarî içtimada murahhaslar

Bugün açılacak olan ikinci Balkan konferansına iştirak edecek delegelerin mütebakisi de dün şehrimize gelmiş ve konferans heyetleri tamamlanmıştır. Bu defaki konferansta altı Balkan memleketi namına 200 murahhas hazır bulunacaktır.

Yugoslav murahhasları

Yalnız Yugoslav heyeti murahhasası reisi eski nafıa nazırı M. Yovaniç memleketinde intihap mücadelesile meşgul olduğu için, gelemiyeceğini bildirmiştir.

Kendisine heyeti murahhasanın ikinci reisi harp akademisi profesörlerinden M. Yoniç vekâlet edecektir. Dün gelenlerle azası miktarı 16 ya baliğ olan Yugoslav heyetinin kâtibi umumisi M. Topaloviç Yugoslavyadaki sosyalist fırkası lideri, işçilerin mürevvici efkârı olan

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Bulgar gazetecileri de dün geldiler

Matbuat cemiyeti Park otelde şereflerine bir ziyafet verdi ve samimî nutuklar irad edildi

Dün geceki ziyafetten intibalar: Yunan ve Bulgar heyetleri reisleri nutuklarını söylerlerken

Dün de 10 kişiden mürekkep Bulgar gazetecileri şehrimize geldiler. Bulgar meslektaşlarımızı istasyonda Matbuat Cemiyeti namına bir heyet ve gazeteciler karşıladılar. Kafilede Bulgar muharrirlerinden M. Vasilof, M. Stanef, M. Tanef, matmazel Vaneda M. Traycopolof, M. Nicolayf, Zayarof ve zevceleri vardır. Bulgar gazetecileri trenden inince Türk gazetecilerine çiçekler verdiler.

Bundan sonra istasyonda ihzar edilen otomobillerle Pera

(Devamı altıncı sahifede)

Tetkikler

Buhran Etrafında...

Şimdiki buhranın bariz farkı istihsalâtın fazla oluşundadır

—3—

Söze başlarken evvelâ kaydedelim ki buhranın bariz vasfı birfazla istihsalât (surproduction) buhranı olmasıdır. Aynı hâdiseyi bir noksan istihlâkât (Sous consommation) buhranı diye tavsif edenler veya dolayisile bir enflasyon (inflation) mu adelesi şeklinde görenler de haklıdır. Çünkü hepsi aşağı yukarı bir kapıya çıkar.

İstihsal fazlalığı demek, şüphesiz istihlâkâtın bel edemiyeceği derecede istihsalât demektir. Buna isterseniz istihlâk noksanı de diyebilirsiniz. Şu farkla ki hâdiseyi bu ikinci şekilde görenler istihlâki tezyit yollarını arıyarak buhrana çare bulacaklarını hesap ederler. Loyt Corcun (development loan) teklifi bu kabildendir. Beynelmilel tedarûk edilecek sermayeleri bütün alâkadar eden büyük projeleri vucüda getirmek için çalıştırarak işsizlere iş bulmak davası bu türlü düşüncelerin mahsulidirler.

Hakikatte Umumî harbin tahrip ettiği sanayiin ihyası ve istihsal faaliyetinin yeniden normal şekline girmesi eski tertibi tadil eden yeni programlar ve hedefler dahilinde vukubulmuş ve bu sebeple marşelerin inkisam ve tevezzuu ve her memleketin ithalât ve ihracatı vaziyetleri değişmiş idi.. Almanyanın tek başına yaşayamamaktan dolayı mağlup olmuş bulunması her memleketi kendi kendisine kâfi olabilmek için iktısadî hayatını yeni hedefler dahilinde tanzime sevk etmişti. Adeta bir (autarchie econmique) modası çıkmıştı. Avrupanın san'at memleketleri de artık ziraî istihsalâtta kendilerine kâfi olmağa çalışıyor, buna muuktabil ziraat memleketleri ise hariçten masnuat ithalâtını şiddetli tarifelere tabi tutarak sanayiin dahilde inkişafını himaye ediyorlardı..

Ziraî istihsalât arttıkça fiatler düştü. Fiatlerin düşmesi de zeriyat müstahsili memleketlerin iştira ve istihlâk kudretini azalttı. Dünya nüfusunun yarısından fazlasına sahip olan ziraat memleketlerinin iştira kudretinin azalmasına Çindeki, Hindistandaki dahili harplerde ikinci birer müessir oldular.

Bu suretle mamul maddelerin pazarları daraldı, bazı yerlerde parasızlığa, fakru zarurete, harp ve iğtişaşa diğer bazı yerlerde ise gümrük manialarına çattı. Demek ki istihsal miktarı istihlâkât kabiliyetinden fazla olmuştu bu da mamul eşya istoklarının fiatlerini kırdı. Netice: görünen buhrandır.

Buhranı bir enflâsyon muadelesi şeklinde görenlerin tahlili de bizi ayrı neticeye isal edecektir. Filvaki fazla istihsal, fazla istok iddiharını emtianın ve istihsal vesaitinin bollaşmasını, kredi amillerinin artması da mübadele vasıtalarının çoğalmasını mucip olur. Mübadele vasıtaları ister meskûk veya gayri meskûk altın ister kâğıt para isterse hazine bonosu, çek, poliçe ve saire olsun..

Bir kaç yıldır devam eden fazla istihsal her tarafta ve bu meyanda İngilterede fiatleri düşürüp ve istokları biriktirip fabrikaları kısmen tatil ve her tarafta yeni istihsali tazyik etmeğe başlayınca Londra piyasasını gıdalandıran yüzlerce milyon ecnebi sermayesi ve mu meyanda kendi paralarına İngiliz lirasını mesnetyapmış olan memleketler bankalarının Londra piyasalarındaki rezervleri de kendini toplamak için geri çekilmeğe mecbur oldu, ve çekilirken İngilterenin altınını, külçesini veya istok emtiasını beraber götürdü.. Bu vaziyet önünde Volfun (circuit fermé) nazariyesine tebean daralan marşenin ihtiyacından fazla kalan banknotların tekrar banka kasasına, talip bulamıyan hazine bonolarının Devlet sandığına avdet etmesi, kreditör hesaplarının da kısılması zarurî olur.

Bu deflation ameliyesini otomatikman yapmak her zaman kolay olmaz. Bahusus Londra piyasası gibi dünyanın bankerliğini yapan bir marşedeki muhtelif ve zıt menaatlar ekseriya bu neticeyi açık görmeğe de müsait bulunmaz.

İngiltere bankası ise kendi banknotları için bunu yapmak istese de yapacak halde değildi. Binnetice İngiliz liraları darlan marşede taştı, taşınca da fiatlerinin düşmesi zarurî oldu. Bu hâdise şüphesiz bir nevi inflation demektir.

İnflation hükûmetlerin bütçe açıklarını kapamak veya istihlâk ettikleri servet ve kıymetlerden müteşellit borçlarını ifade etmek için karşılıksız olarak çıkardıkları kâğıt para ve bonolarla ihraç bankalarının marşenin ihtiyacından fazla tedavül meyanında tutmağa çalıştıkları banknotlarından doğar. İngiliz liralarının da yukarıda söylediğimiz gibi % 28 zi altınla temin edilebilmiş olduğuna göre mütebaki karşılığın ekserisi ticarî senetlerden ibaret olması lâzım gelir. Bunların ise karşılığı ekseriya her hangi bir emtiadır. Fazla istihsalâtın birikmiş istoklar fiatini bankaların tesbit ettiği marjları da geçerek uçuruma sürükleme ğe başladığı zaman bu senetler kıymetlerinden nasıl kaybediyorsa bunlara dayanan paraların da o nisbette karşılıksız kalması ve karşılıksız kalan kısmın da tedavülde tutulmasın da israr olunursa bu fazlalığın mevcut bütün paraların kıymetini tenzile âmil olması zaruridir. Bu da inflation eşkâlinden biridir. Buna Londra piyasasındaki hazine bonolarını ilâve ediniz; vaziyetin bütün vehameti bütün bütün meydana çıkar..

* * *

Balbo filosunun Okyanos seferi

ROMA, 18 (A.A.)— İtalyan filosunun Atlas Okyanosu cevelânının ferdasında faşist rejiâinin onuncu yıl dönümünde bizzat M. Balbonun riyaseti altında yeni ve büyük bir hava cevelânı yapılacağı haber verilmişti. Bu haber üzerine ecnebi memleketlerde hemen birçok İtalyan filosunun Nevyorka seyahat edeceği havadisi ortaya atılmıştır. Bu haber geçenlerde yeniden işaa edilmiştir.

Bu mesele hakkında salâhiyettar İtalyan mahafilinde seyahatin nerelere icra edileceği, ne gibi anasırın iştirakile ve hangi tarihte yapılacağı hususlarının şimdiden tayin ve tesbiti mümkün olmadığı beyan olunmaktadır.

Bu yolda bir proje varsa da henüz ittihaz edilmiş bir karar yoktur. M. Balbonun hali hazirda Budapeştede olduğu ve bir program mevcut ise bunun herhalde mumaileyhin gaybubeti sırasında ilân edilmiyeceği de kayde şayandır.

Kazazedeler

MARSİLYA, 18 .A.A. — Küçük bir kayığa binmiş olan 3 şahıs, yorgunluktan bitkin birhalde Lyon körfezinin ufak bir limanı olan Grau Du Roi'ya gelmişlerdir. Bu adamlar, perşembe günü batmış olan Marsilya limanına mensup bir şalupenin tayfasındandır. Kazaya uğramış olan şalopede 8 kişi vardı.

HARİCÎ HABERLER

Japonların çekilmesi talep edilecek

Cemiyetin böyle bir karar vereceği tahmin ediliyor

CENEVRE, 18. A.A.— Meclis, yarın sabah her iki taraftan artık şikâyetlerini değil, meselenin muslihane bir surette halli için kat'i temayüllerini bildirerek vaziyeti tavzih etmelerin talep etmeğe karar vermiştir.

Diğer tarafın mutabık kalmaları beklenilmemekte olduğundan M. Briand, müdahelede bulunarak meclisin noktai nazarını teşrih edecektir.

Bu sabahki celse esnasında İspanya murahhası M. Madaroağanın kat'i bir müdahelesi üzerine 13 lerin her türlü mütakaddim müzakerattan evvel Çin'deki erazinin tahliyesi lehinde vaziyet almış oldukları istihbar edilmiştir.

Japonyanın, Amerikanın meclise kabulü hakkındaki notası serttir; mamafih Sovyetler hakkında yapılan telmih ile nihaî ihtiyat kaydinin Tokionun bir maceraya atılacağını derpiş etmeğe müsaade bahşolmadığı zannedilmektedir.

Japon matbuatının buraya gelen hülâsaları, şükûn bahşedecek bir mahiyette olup iyi bir tesir yapmıştır.

M. Briand'a verilen şaşırtıcı bir sualname

PARİS, 18. A.A.— Maten gazetesi, Japon heyetinin hükûmetten yeni talimat almış olduğunu ve bu talimatın bu gün M. Briand'a ve cemiyeti akvam meclisine tevdi olunacağını yazmaktadır.

Talimatname şu mevaddı ihtiva ediyor:

1.— Amerikanın müzakerata iştirakinin müteber olup olmayacağını tetkik etmek üzre hukukşinaslardan mürekkep bir komisyon teşkili suretinde M. Yoshizava tarafından vukubulan teklif reddetmesini M. Briand ne suretle muhik gösterebilir?

2.— Meclis hukukşinasların mukarreratı gayri müsait olduğu takdirde o mukarreratı reddedebilmek hakkına malik olduğu halde, azasından birinin hukukunu neden dolayı tanınmamak hareketinde bulundu?

3.— M. Briand, Amerikanın müzakerata iştirâk etmesine müsaade ederken Lehistan ve Yugoslavyanın bu nokta hakkında serdetmiş oldukları ihtirazi kayıtları neden dolayı kabuletti?

4.— Japonya hukuku teslim edilmemiş olduğu halde şimdi metalibatını nasıl müdafaa edebilir ?

5.— Japonyanın serdetmiş olduğu itirazlar meydanda iken Vashington'un meclisdeki hukuki vaziyeti ne olacaktır?

Japon askerlerinin çekilmesi ihtimali hakkında Japon hariciye nazırı, bu çekilme ameliyesinin kısım yapılması lâzımgeldiğini, çünkü Cemiyeti akvam tarafından bir tarih tesbit edilmemiş bulunduğunu söylemiştir. Japon tebaasının hayat ve emval ve emlâkinin Çin memurları tarafından himaye edilmesi lâzımgelecceğini söylemeğe ise lüzûm yoktur.

Diğer taraftan, M. Yoshizavanın refakatinde bulunan kimselerin beyanatine nazaren —ki mümaileyh bunları tekzip etmemiştir — Japonya, Cemiyeti akvam meclisinin hattı harekti karşısında Cemiyeti akvam azalığından istifa etmeği düşünmemektedir.

Japonyanın çekilmesi meselesi

TOKİO, 18. A.A. — Cemiyeti akvamın meclisin müzakeratına bir Amerika'lı müşahidi davet etmeğe karar vermesi Japon efkârı umumiyesini bilhassa işgal etmekte berdevamdır.

Japonya hükûmetinin Cemiyeti akvam meclisine yeni bir rapor vererek Cenevrede ittihaz olunan mukarrerat hakkındaki kanunî mülâhazalarında israr etmeğe karar vermiş olduğu ve diğer taraftan erkânı askeriyenin, Japonya cemiyeti akvamı terke mecbur kalsa dahi, ona karşı yapılacak adaletsizliklere mukavemet etmeği tahtı karara almış bulunduğu söylenmektedir.

CENEVRE, 18. A.A.— Meclis, saat 11 den itibaren hafi bir celse aktetmiştir. Çin ve Japon murahhasları hariç olmak üzere meclis azaları ile Amerikan müşahidi bu celseye iştirak ederek dün akşam Japonya tarafından tevdi edilmiş olan memorandöma ittil kesbetmişlerdir.

Meclis, M. Briand tarafından hemen itâ edilecek olan cevabın metninde mutabık kalmıştır.

Meşgul erazide

CHANGHAİ, 18. A.A.— Japon kuvvetleri Changchunde ve Kirinde tayyare karargâhları vücuda getirmektedir. Japonlar Kirinde kışın muhtelit askerlerden mürekkep bir fırka barındırmak için de lzım gelen tertibatı almaktadır.

Ayni zamanda Japonlar Kirin eyaletinde tesis eden iki idarenin yardimile Çinlilerden asker yazmağa da başlamışlardır.

M. Briandın hazırladığı lâyiha

CENEVRE, 18.A.A.— Mançuri ihtilâfında iki tarafı teşkil eden Çin ve Japon mümessilleri cemiyeti akvam meclisinin yarınki içtimaında bu ihtilâfın halli hakkında sarih tekliflerde bulunmağa davet edilecektir. Japon ve Çin murahhasları bu hususta itilâf edemedikleri ve bir tesviye sureti üzerinde anlaşamadıkları takdirde M. Briand mevzuu bahis ihtilâfın halli için hazırladığı iptidaî lâyihayı meclise tevdi edecektir. Meclis azası M. Briand'ın bu lâyihasını daha bugünkü içtimaında ittifakla tasvip etmiş bulunmaktadır.

Yeni bir telsiz telefon istasyonu

TRİYESTE, 18. A.A.— Bu ayin 28 inde kuvvetli bir telsiz istasyonunun küşat resmi yapılacaktır.

Lille'de bir hadise

LİLLE, 18. A.A.— Nahiye meclisleri intihabatı dolayisile divarlara beyanname yapıştırılmasına nezaret etmekte olan Sosyalistler ellerinde sapalar bulunan bir takım komünistlerin hücumuna maruz kalmışlardır. Bu mutaarrızlar kendilerini sükûnu muhafazaya davet eden iki kişi ağır surette yaralaanmıştır.

Roma - New York seferi

ROMA, 18 A.A. — Balbo filosunun Roma - Nevyork seferini icraya teşebbüs edeceği haberi henüz teeyyüt etmemiştir.

M. Lloyd George sosyalist

LONDRA, 18. A.A.— Sunday Express gazetesi , M. Lloyd George'un liberallerden ayrılarak sosyalistlere iltihk deceğini istihbaratına atfen yazmaktadır.

Liberallerin sol cenahı ile yeni bir fırka teşkil edecek olan mumaileyhin bu fırkası "Terakkiperver fırkası" namını alacaktır. Mümaileyh bu fırkaya 200 aza alacaktır ki ekserini parlamento haricindedir. M. Lloyd George, sosyalistlere iltihak için şartolarak serbesti'i mübadelenin başında bulunmasını ileri sürmüştür.

Bir Yunan konsolosuna tecavüz

ADİS ABABA, 18. A.A.— Bir Ermeni, Yunanistan viskonsolusunu rövelverle yaralamıştır.

Bulgar Kralı

Kraliçe ile beraber İtalyaya hareket etti

Kral Boris Hz.

SOFYA, 18. A.A.— Kral ve kraliçe kısa bir müddet ikamet etmek üzere, İtalyaya hareket etmişlerdir. Müşarünileyhima, mütenekkiren seyahat etmektedirler. İtalyada İtalyan kral ve kraliçesinin misafiri olacaklardır.

Bir isyanın sonu

HAMBOURG, 18. A.A.— Leningrad limanında bulunan Alman gemilerindeki tayfanın isyanı hitam bulmuştur.

Zeppelin balonunun seferi

FRİEDRİSCHAFFEN, 18. A.A.— Zeppelin balonundan alınan bir telsizde balonun saat 6,30 da (merkezi Avrupa saati) Juby burnunun hizasında bulunduğu bildirilmiştir.

Hitlercilerin Brünswik kongresi

BERLİN, 18. A.A,— Hitler hücum kıtaları kongresine iştirak etmek üzre 74.000 kişinin Brünsvik'e gelmesi bekleniyor.

BERLİN, 18. A.A.— Brünsvik nasyonal-sosyalist kongresi kanlı arbedelerle başlamıştır. Bir çok yaralı vardır. Hitlerciler, amele mahallelerinde mukabele bilmisillerde bulunmuşlardır.

Japonyada askerî bir fesat

TOKİO, 18. A.A.— Nevyork Herald gazetesi, yeni hükûmeti devirmek ve yerine askerî bir diktatörlük ikame etmek üzere askerî bir fesat tertibatı meydana çıkarılmış olduğunu yazmaktadır. Fesatı yapanlar, şimdiki hükûmetin Çin - Japon ihtilâfı esnasında takip etmiş olduğu siyaseti pek zaif telâkki etmektedir.

Küçük rütbede 5 zabit tevkif edilmiştir.

Kanada'da bir fırtına

OTTAVA, 19. A.A.— Saint Maurent körfezinde bulunan ve denize açılmağa müsait vaziyette bulunan bütün gemilere gönderilen bir telsizde Kuebec civarında Gaste sahiline doğru alelacele gitmeleri ve bir fırtına esnasında batmış olmaların dan korkulan on kadar balıkçı gemisini aramaları rica edilmiştir.

Meksikada kargaşalık

NEVYORK, 19. A.A.— Vera-Cruz hükûmeti dahilinde Tlapocoda kiliselerden birinden bir kaç heykel ve put alınıp götürülmüş olması dolayisile çıkna arbedeler neticesinde on kişi ölmüştür. Ehali hükûmet memurlarını kilisenin yağma edilmesine müsaade etmiş olmakla ittiham etmiştir.

Belediye dairesi de dahil olduğu halde bir çok binalar yakılmıştır.

SON DAKİKA

Ankarada İsmet Pş.yı istikbal hazırlıkları

ANKARA 19 (Telefonla) — Başvekil İsmet Paşayı istikbal için fırkada bugün bir içtima aktedilerek program hazırlandı. Cemiyetlerin ve Halkın istasyonda muhterem Başvekili daha iyi selâmlayabilmeleri için istasyon dahilinde ve haricinde yerler ayrılması takarrür etti. İsmet Paşaya şehir namına güzel bir buket akdim edilecektir.

Cumhuriyet bayramı

Merasim programı hazırlandı

ANKARA, 19 (Telefonla) — Cümhuriyet bayramında yapılacak merasimin programı hazırlandı. Meclis caddesinin iki tarafına tribünler yapılıyor. Bu sene Gazi Hz. nin tribünlerinin yanına misafirimiz M. Litvinof için de bir tribün yapılacaktır.

Bulgaristanda demiryolu inşaatı

SOFYA 19 (Milliyet) — Malî müşkülâttan dolayı hükûmet şimendifer idaresinin tanzim ettiği yeni inşaat programının tatbikını tehire karar vermiştir. Sadece inşasına başlanmış olan kısımlar ikmal edilecektir.

Afganistanda fevkalâde tezahürat yapıldı

LONDRA, 19 A.A. — Kâbilden bildiriliyor:

Geçen hafta taç geyme merasimi yapılan Efgan Şahı Nadir Hanın şerefine tertip olunan merasim meyanında ezcümle 40 kadar zırhlı otomobil ve bir miktar tayyare ile takviye edilen ve bir Alman kumandanı tarafından idare olunan bir takım piyade ve süvari kıtaatına fennî bir surette yaptırılan manevreleri zikretmek lâzımdır.

İlk rasimlerden biri mühteşem alâyın Kâbil sokaklarında dolaşması olmuştur. Müteakiben Şah büyük üniformalarını geymiş olan sefirlerin yüksek, sivil ve askerî memurların ve meclis azasının huzurunda bir nutuk iradeylemiştir. Rus sefiri, Süfera namına Şahı tebrik eylemiştir.

Bu merasime bitikten sonra 10 bin piyade ve süvari tarafından bir geçit resmi yapılmıştır. Askerlerde görülen intizam ordunun son zamanlarda şayanı dikkat bir surette terakki ettiğine delildir.

Ankarada bir ev birdenbire yıkıldı

Enkaz altında kalan aile efradı kurtarılmıştır

ANKARA, 19 (Telefonla) — Evvelki gece saat üçte Hariciye vekâleti kâtiplerinden Rafet Beyin müsteciren ikamet etmekte olduğu ev birdenbire yıkılarak Rafet Bey ve refikası ile iki çocuğu enkaz altında kalmışlardır.

Hadiseyi haber alan polis derhal imdada yetişerek felâketzede aileyi kurtarmıştır. Rafet Beyin Hanımına ve çocuklarına bir şey olmamış isede kendisinin parmağı kırılmış ve sağ ayağının kemikleri üç yerinden çatlamıştır. Hadisenin sebebi evin alt kısmını tamir eden ustanın evi askıya almadan bazı dıvarları yıkımış olmasıdır. Hadiseye sebep veren usta tevkif edilmiştir.

Işin garip tarafı şudur ki; Rafet Beyin üç yaşındaki küçük kızı o gece yıkılan odada yatmak istememiş ve karyolasını yandaki odaya göstürtmek için epice ağlamış tesadüf eseri olarak çocuğun karyolasını taşıtmak istediği odaya birşey olmamıştır.

M. Mac Donald'in beyannamesi

LONDRA, 19 A.A. — M. Mac Donald müntehiplere hitaben neşrettiği ikinci bir beyannamede intihap mücadelesinde daima en mühim meseleyi göz önünde bulundurmak ve tali meselelere o kadar ehemmiyet vermemek lüzumundan bahseylemektedir. Bu en mühim mesele ise malî vaziyeti ıslah etmektedir. M. Mac Donald bu vaziyete karşı gelecekmiyiz yoksa gelmiyecekmiyiz diye soruyor.

Haftalık Edebî Musahabe

Fikirler ve insanlar

1— Manzum muhtıra(1)

Yeni çıkan kitapların hepsini görüyor musunuz? Görmeğe çalışıyor musunuz? Okuyun demiyorum. Babı-Âli caddesinden geçerken kitapçıların önünde bir parça durup camekânlara göz gezdirin. Vakıa yeni bir isme tesadüf etmediğiniz günler çok olacaktır; fakat genç şairlerimizin bazılarının kitaplarma buldukları unvanın garabeti size, ekseriya boş dönmenin verdiği acılığı unutturur.

Hem o camekânlarda yalnız böyle garip isimler görmezsiniz; bazan lâtin harfi kisvesine bürünmüş eskilikler; bir daha dirilmemek üzere öldüğünü zannettiğiniz eskilikler görürsünüz. Bugünlerde iyice dikkat edin: küçük, krem rengi bir kitap dikkatimizi muhakkak celbedecektir. Ne olduğunu ismi söylüyor: "Başlangıcından tanzimat devrine kadar Edebiyat tarihimize dair MANZUM BİR MUHTIRA,,

(1) İttifak matbaası

Böyle bir kitabı hemen almak istemez misiniz? Ben onun bahsini duyar duymaz kitapçıya koştum. Çok eğleneceğimi umuyordum; bu hususta yanılmışım. Garabet insanı pek muvakkat zaman güldürebiliyor;sonra öfke başlıyor.Tahir B. bu kitabı niçin yazmış? Durup dururken edebiyat tarihimizi on birer hecelik kafiyeli satırlara yazmağa ne lüzum vardı? Nesrin ne kabahati vardı?

Her nedense mensur yazdığı mukaddimede diyor ki: "Edebiyat tarihimizi okuyan talebeye bir muhtıra olsun diye şu sayfaları karaladım. Manzum yazışıma sebep: vezinli sözlerin kolayca zihne girmesi ve uzun müddet hatırda kalmasıdır.,,

Bu kitabın, "Liselerin onuncu sınıf prógramına göre yazılmış,, olduğunu da kaydediyor. Anlıyorsunuz ya! kendisi de muallim: bunları talebesine ezberletmeğe kalkacak. Bunu düşününce gülmek bitiyor, insan ürküveriyor.

Edebiyat tarihini ezberletmek!... Ezberlenecek mısralar da bakın nasıl:

Ezcümle o asrın sahip edebi
Tâcî Beyin oğlu Ca'fer Çelebî

Kazasker oldu, nişancı oldu
Nazmiyle, nesriyle ünü duyuldu.

Vakıa fazlına nisbeten azdı:
(Hevesname) ile bir (Tarih) yazdı.

Sadece yazdımış ise de şi'ri
Vassafa benzetti üslûbu nesri.

Yaptığı İstanbul tasviri güzel
Mürettep divanı, değil mükemmel

Fikri parlaksa da şi'ri duygusuz
En son zavallıyı öldürttü Yavuz

Dokuz yüz yirmi bir yılında ma'dum
Balatta metfundur Çelebî merhum

Ben ezberdersinin aleyhinde değilim; talebeye güzel şiirleri ezberletmek hem edebî zevklerinin teşekkülüne, hem de doğru türkçe öğrenmeleriene yardım eder. Fakat böylesini öğretmek günah değil midir?

Yukarıdaki parçada Tahir Beyin imlâsını aynen muhafaza ettim. "Cafer,, yazamıyor, "Ca'fer,, yazıyor; acaba okurken de arapçanın "ayin,, ını çatlatıyor mu?

Tahir Bey, "galatı meşhur,, u da kabul etmiyor. "Hatabe,, diyor ve bunun sadece bir tertip hatası olmadığını göstermek için de hemen bir not çıkıyor: "Hutbe ve Hâtabe: Nutuk demektir. Hitabe ve hitabet ise hatiplik mânasınadır. Maamafih "hatabe,, insanın aklına "hatapl:k,, kelimesini de getiriyor.

Bir kelimenin telâffuzunda bu derece titizlik gösteren Tahir Bey, biraz sonra da:

(Yuluğ) un samimî kalemi canlı,
İfade yolunda, meâl heycanlı.

diyor "Heyecan,, yerine "heycan,,... "Zarureti vezin,, için buna cevaz var da bunca okur yazar kimselerin hatıra için "hitabe" ye cevaz yok mu?

Türkçe kelimelerin manasına hürmet yok; mukaddimede elbet dikkat ettiniz: "Manzum yazışıma sebep...,, Burada "yazış,, , "yazma,, yerine konulmuş. Ne çıkar! Türkçe değil mi? Artık onun içinde mi külfete gireceğiz?

Bittabi bu kitabı baştan sonuna kadar okumadım; fakat edebiyat tarihine benzer bir yeri yok. Sadece bir "tezkere,, ; affedersiniz, "tezkire,,...

Fakat bunun bir "tezkere,, olduğu anlaşılınca manzum yazılışının sebebi de anlaşılıyor. Tahir Bey, her nedense bir edebiyat tarihi yazmağa heves etmiş; söyliyecek, mevcut üç dört kitaba ilâve edecek bir şeyi de yok; mensur yazsa bu lüzumsuzluk hemen göze çarpacak. Manzum yazarsa bir nevi yenilik olur... Fakat bu yenilik olsa olsa "Yeni Cami,, nin yeniliği nevindendir.

2.— Edebiyat tarihi

Mamafi ben, kitabı için, Tahir Beye minnettarım; mekteplerimizde okutulan edebiyat tarihi dersi hakkında düşündüklerimi bir kere daha söylememe fırsat verdi.

Edebiyat tarihi dersinden gaye nedir? Bir milletin çocuklarına o milletin dilinin nasıl teşekkül ettiğini, büyük şair, nasır ve filezofların getirdikleri fikirleri, hisleri öğretmektir. Edebiyat tarihi, muharrirlerini tercümei halleri değilse, ancak fikriyat tarihidir. Fakat böyle bir şeyin bizde okutulmasına imkân yoktur; çünkü Türklerin, bugün müsbet olarak bildiğimiz tarihlerinde esaslı fikir cereyanları yoktur. Bütün divan şairlerini, halk şairlerini alın: hepsinin söylediği bir kaç yüz mazmun içindedir. Mistiklere gelince, onları ben pek iyi anlıyamıyorum ve bunun için, eserlerinin derin fikirlerle dolu olduğunu söyliyenlere inanmaktan başka çarem yok. Fakat mistikler, bir cemiyet içinde, daima hususî bir zümredir ve onların "message,, ları, mekteplerde öğretilecek şeylerden değildir.

Bence, daha bir müddet, mekteplerde sadece eski ve yeni şairlerimizden müntahap parçalar okutup onları anlatmakla iktifa edilmelidir.

Hem bizde edebiyat tarihi ilmi yepyeni bir şeydir; 1908 den sonra, Köprülüzade Fuat Bey ile Merhum Şahabettin Süleyman'ın bir kitabı ile başladı; o hâlde henüz faraziye halindedir; tam, müsbet bir şekil alamamıştır. Mekteplerde nasıl okutulabilir? Faraziye üzerine iş görmek, araştırmak ancak Darülfünun'da olur, liselerde değil.

Türk edebiyatının ilk devirleri için elde edilen vesikalar, eksik değilse bile, tasnif edilmemiş bir hâlde. Bütün o kitap ve kâğıt yığınının tasnifine çalışıyorlar; Fuat Beyin idare ettiği Türkiyat Enstitüsü, büyük bir himmet göstererek, bununla uğraşıyor ve alkışlanacak neticeler veriyor. Fakat bu, edebiyat tarihinin liselerde okutulması için kâfi değildir.

Bizin cemiyetimizin tarihinin umumî hatları henüz tamamile malûm değil ki edebiyat tarihimiz tebellür etmiş olsun. Bunu Fuat Bey de çok iyi görmüş ki son senelerde edebiyat tarihinden ziyade, tarihle uğraşıyor; çünkü bunun hakkında sarih bir fikir edinmeden öbürü ile uğraşmak, onun hakkında doğruya yakın bir ilim kurmak kabil değildir.

Biz daha tenkit devri geçirmedik. Eski şairlerimiz hakkında tetkikler daha yeni başladı. Tafsilât derinleştirilmeden "étude densemble,, olur mu?

Bu dersin mahzurları oluyor. İşte bir tanesi: Tahir Beyin kitabı Talebeye falan şairin kaç senesinde doğup öldüğünü, eserlerinin ismini öğretmek. Biliyorum: edebiyat tarihi dersine taraftar olanlar bu şekli kabul etmiyor; fakat başkasına imkân var mı? Fuat Beyin son yazdığı ve yukarıda söylediğim gibi daha ziyade birer millî tarih olan kitaplar müstesna, edebiyat tarihi diye ne varsa hep birer tezkeredir.

Türkiyat Enstitüsü şimdiki gibi devam ederse bundan belki elli sene sonra mekteplerimizde hakikaten bir edebiyat tarihi okutulabilir. Fakat ondan evel yapılacak her şey, karışık, perakende olduğu için faydalı değil, zararlıdır.

Nurullah ATA

Sekiz aylık ihracatımızda fazlalık var

Ekonomi

Sekiz aylık ithalât ve ihracat farkları

İthalâtımız azaldığı nisbette ihracatımızda fazlalık göze çarpıyor

İhracat ofisince 1931 senesi son sekiz aylık ithalât ve ihracatımıza dair bir istatistik hazırlanmıştır. Bu istatistiği aylık taksimatile birlikte neşrediyoruz. İthalât:

AYLAR	LIRA
Kânunusanı	12,241,446
Şubat	10,254,672
Mart	12,851,526
Nisan	10,551,361
Mayıs	11,892,548
Haziran	11,567,092
Temmuz	9,388,141
Ağustos	11,286,446

1931 senesi ilk sekiz ayının ithalâtı yekûnu 90,033,232 liradır. Halbuki geçen senenin ayni ayları ithalât yekûnu 92,668,173 ve 1929 senesinde 187,994,865 lira idi ki ithalâtımızın gittikçe azalmakta olduğu görülür.

AYLAR	LIRA
Kânunusani	11,032,807
Şubat	99,306,131
Mart	10,592,957
Nisan	10,119,705
Mayıs	9,921,270
Haziran	5,415,528
Temmuz	6,528,649
Ağustos	6,708,265

1931 ilk sekiz aylık ihracatımız 69,932,318 liradır. Halbuki geçen senenin ilk sekiz aymda 85,304,174 ve 1929 senesinin ilk sekiz ayında 92,498,421 lira idi.

1931 ilk sekiz ayında başlıca ihraç maddelerimizin ihracat vaziyeti şudur:

MADDE 1931	(T.L.)
Tütün	13,854,346
Pamuk	3.086,688
Fındık	4,679,625
Üzüm	3,856,077
Zeytinyağı	5,807,824
Afyon	2,048,161
Yün	1,085,349
İncir	769,701
Arpa	800,933

Cenubî Afrika üzümleri

Son neşredilen bir istatistiğe nazaran, Cenubi Afrika'nın 1931 yün istihsalâtının 1 milyon balyayı bulacağı tahmin edilmektedir.

Dünya buğday stoku

Dünya buğday stoku hakkında hazırlanan istatistiklere nazaran, 1 eylûl 1931 deki dünya buğday stoku 500 milyon buassa (her buassa 36 kilo) dur. Bir kaç sene zarfındaki vaziyet tetkik edilirse her sene buğday stokunun artmakta olduğu, bilhassa bu seneki stokun en fazla olduğu görülür:

Cihan stoku 926 da 183 milyon iken 926 da 496 milyona çıkmıştı.

Paris müstemlekât sergisi

Fransız Müstemlekât nazareti Paris'te açılan beynelmilel müstemlekât sergisi hakkında bir tebliğ neşretmiştir.

Bu tebliğe nazaran müstemlekât sergisi 15 Kânunuevvelde kapanacaktır.

Tebliğde serginin her sene açılacağı rivayetleri tekzip edilmektedir.

Amerikanın 1931 pamuk rekoltesi

Vaşington ziraat bürosunun neşrettiği son rapora nazaran, Amerika'nun 1931 senesi pamuk istihsalâtı 16,284,000 balya tahmin edilmektedir. Geçen seneye nisbetle istihsalât fazlalığı 2,564,000 balyadır. Bu raporun neşri pamuk piyasasında mahsus bir tenezzül husule getirmiştir.

Amerika pamuk kooperatifine dahil bulunan hükümetler bankaları aktettikleri bir konferansta istihsalâtın fazlalığı karşısında pamuk fiatlerinin düşmesine mâni olmak için alınacak tetbirler etrafında müzakerede bulunmuşlardır. İlk tedbir olarak yedi milyon balya pamuğun stok olarak saklanmasına karar verilmiştir. Bu suretle piyasaya fazla pamuk çıkmasına mâni olunacaktır.

Diğer taraftan gelecek sene pamuk ziraatinin tahdidi etrafında da konferansta müzakerat cereyan etmiştir.

İzmirden son bir haftalık ihracat

İzmir limanından son bir hafta zarfında muhtelif ecnebi memleketlere 1,387,000 kilo üzüm ihraç edilmiştir. Mevsim bidayetinden 15 teşrinievvele kadar olan üzüm ihracatı 10,229 tondur.

Son bir haftada 1,561,273 kilo incir ihraç edilmiştir. Mevsim bidayetinden beri ihraç edilen incir miktarı ise 10,527 tandur.

Kambiyo Borsası

İsterlin	816,00	Kuron	15,93,00
Dolar	0,47,58	Şilling	3,64,50
Frank	12,06	Pezeta	5,34,50
Liret	9,17,60	Rayşmark	2,04,00
Frank B.	3,38,14	Zloti	
Drahmi	37,25	Pengö	0,00,00
Frank İ.	2,42,40	Ley	78,79
Leva	64,34	Dinar	26,65
Florin	1,17,10	Çervoneç	

Borsa harici	Altın	943,00
	Mecidiye	51
	Banknot	272

Esham ve Tahvilâtın nevi

İstikrazı dahili	94,25
Düyunu muvahhide	45,25
İkramiyeli Demiryolları	3

Maarif vekili bu akşam gidiyor

Maarif vekili Esat B. dün öğleden sonra bazı mektepleri teftiş etmiştir. Vekil B. bu akşam Ankaraya avdet edecektir.

Mahsulâtı hasara uğrayan erazi

Mahsulâtı hasara uğrıyan ve yaş, kum ve su altında kalan arazininvergisi hakkında Maliye vekâletinden Defterdarlıklara bir tamim göndermiştir.

Bu tamimde arazi vergisi kanununun beşinci maddesi mucibince; her hangi bir köy veya kasaba, şehir arazisi temamının ve ya muayyen bir mıntıkasının mahsulleri sel, dolu, kuraklık, yangın, muzır haşerat veya bulaşıcı hastalıklar gibi fevkalâde surette zarar gördüğü idare tahkikatile sabit olanların mahsulâtı; sigorta edilmemiş veya icara verilmemiş olmak şartile, o seneye ait vergilerinin Maliye Vekâletinin müsaadesi ile kısmen veya tamamen terkin edileceği bildirilmiştir. Aynı kanunun altıncı maddesinde de ziraat arazisinden iken fevkalâde bir ârıza neticesi olarak taş, kum veya su altında kalan ve bu suretle zeredilmeyecek bir hale geldiği idare tahkikatile sabit olan araziden sahibinin müracaatı tarihinden sonra gelen taksitten başlamak üzere arızanın devam ettiği müddetçe vergi alınmaya cağı bildirilmektedir.

Bu kanun mucibince vukua gelen ârızaların mahsulâtın en az üçte bir derecesinin ziyaa uğraması şarttır.

Türk - Macar dostluğu

Başvekiller ve Hariciye vekilleri arasında telgraflar teati edildi

PEŞTE, 19 (A.A.) — Türk devlet adamlarının son ziyaretleri münasebetile bir taraftan Türkiye Başvekili İsmet Paşa ile Macar Başvekili Kont Karolyi ve diğer taraftan Türkiye Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey ile Macar Hariciye Nazırı M. Walko arasında har ve samimî telgraflar teati edilmiştir.

Edirnede harap olan müessesat tamir ediliyor

EDIRNE, 19 (A.A.) — Geçen seneki müthiş fırtma neticesinde harap olan kıymetli âbidelerimizin tamiratına başlanmıştır. Bu meyanda Selimiyenin dört minaresi de yapılıyor. Erkek muallim mektebinin pek mühim tamirata muhtaç olduğu görülmüştür. İşe başlanmak üzeredir.

Etıbba odasında

Etıbba odasının yeni heyeti idaresi ilk içtimamı perşembe günü Sıhhiye müdiriyetindeki dairei masusasında aktedecektir. Bu içtimada heyeti idare reisini intihap edecektir.

Belediyede

Kahve ve Birahaneler

Belediye yeni bir talimatname yaptı

Belediye kahvehane ve birahaneler için mühim bir talimatname vücude getirmiştir. Talimatnameye nazaran hususî şekilde tecdidi hava tertibatını haiz olmıyan kahvehane ve birahanelerde pençere camlarının üst kısımlarında daimî hava cereyanını temin için "Vasistas" tertibatı yaptırılacaktır.

Birahanelerde mezeler camekânla mahfuz bir mahalde ve temiz kaplar içinde bulunacaktır. Artık mezeler kat'iyyen müşteriye verilmiyecek ve hiç beklemeden derhal dökülecektir. Bira tevzi ve taksim edilen tezgâh zeminden asgarî bir metre yüksek ve üstü, yahut çinko kaplı olacaktır. Bira bardaklarını yıkamak için otomatik akar su tesisatı olacaktır.

Artık biraların dökülmesine mahsus olan yalaklarla yıkantı sularını toplayacak kaplar bayrî kabili nüfuz bir madeni boru ile lâğıma mer but bulunacaktır.

Henüz bu tesisatı haiz olmıyan birahanelere muayyen ve kısa bir mühlet verilmiştir. Mühletin hitamında kaymakamlıklar derhal teftişata başlayarak talimatname mucibince hareket etmiyenler şiddetle tecziye edileceklerdir.

Kanalizasyona bağlanacak ev helâları

Evlerin lâğımlarını kanalizasyonun umumî macerasına birleştirecek raptiyeler inşa edilmeğe başlanmıştır. Halâları umumî lağıma mün tehi olmıyan ev ve müessese sahipleri yakınlarında muayyen bir zaman zarfında büyük birer çukur yaptırmağa mecbur tutulacaklardır. Muayyen mühlet içinde bu çukurları yaptırmayanlardan iki misli para alınacak ve çukurlar belediye tarafından inşa edilecektir.

Belediye ve otobüs imtiyazı

İstanbul belediyesinin mahalli otobüs işletme imtiyazını Ford kumpanyasına vereceği hakkında bazı gazetelerde intişar eden havadisin aslı olmadığı Ford müessesesinden bildirilmiştir.

Ekmek narhı

Bu hafta ekmeğe 20 para noksanile 6,30 ve francelaya da 11,50 fiat konmuştur.

Bir sirkat iddiası

Sadettin efendi isminde bir zat Beşiktaştaki evinin kiracısı Ahmet efendi aleyhine bir dava ikame etmiştir. Sadettin efendi kiracısının kendisine ait olan elmasları çaldığını iddia etmektedir.

Davanın rüyetine dün ikinci cezada başlanılmıştır.

Dava şahitlerin celbi için başka güne kalmıştır.

Mübaşirlik imtihanları

Dün adliyede mubaşirlik imtihanları yapılmış, 200 kişi iştirak etmiştir. İmtihan neticesi bugün belli olacaktır.

Memlekette

İzmirde bir otomobil kazası

İzmir civarında, Ulucak - Kemalpaşa arasında Salihli 16 numaralı Kerim ağa namında birinin kamyonunun rotu çıkmış ve kamyonet devrilmiştir.

Otomobilin devrileceğini daha evvel hisseden şoför muavini otomobilden aşağıya atılmış ve fakat otomobilin altında kaldığı için beli kırılarak bir müddet sonra ölmüştür.

Otomobilde birkaç yolcu ağır, hafif surette yaralanmıştır.

İki otomobil yolcularını soyanlar

İzmir civarında Ahmetli ile Cellât köyü arasında iki otomobil soyan haydutlar jandarmanın şedit takibatı neticesinde yakalanmışlardır. Soyguncular Ahmetli köyünden kahveci Osman ile Tirenin Tulum köyünden Arap Emindir. İkisi de tevkif edilmiştir. Soyguncuların üzerinde biraz para da zuhur etmiştir. Ahmetli köyünde kahveci Osmanın evi taharri edilmiş ve mesruk eşyalar meydana çıkarılmıştır

Hayvan Sergisi

Kayıt muamelesine devam ediliyor

Dolmabahçede eski Hasahırlarda her sene olduğu gibi bu sene de hayvanatı ehliye sergisi küşat edilecektir. Kayıt muamelesine 21 teşrinievvel çarşamba günü akşamına kadar devam edilecek 22, 25 teşrinievvel akşamına kadar da 10 kişilik bir heyet tarafıdan hayvanlar puvante edilerek mükâfatlandırılacaklardır. Serginin at şubesine tehacüm fazladır. Bilhassa sergi için yetiştirilmiş olan taylar çoktur. Hayvanatı bakariye şubesinde: Yerli, boz, Kırım, boğa ve inekleri kaydedilmektedir. Serginin geçen seneden daha iyi olmasma çalışılmaktadır.

Kocatepe ve Adatepe

Bu sabah Halice girip bağlanacaklar

Yeni gemilerimiz: Kocatepe ve Adatepe bu sabah Halice gireceklerdir.

Gemilerimiz tersane önünde bağlanacaklardır. Haliç'te 29 teşrinievvel'de yapılacak deniz resmi geçidi için hazırlıklar yapılacaktır.

Geriye kalan eytam ve eramil maaşları

Haziran, temmuz, ağustos 931 üç aylıklarını bazı noksan muamele leri dolayısile almamışş olan eytam, eramil ve mütekaidinin maaşlarının Sultan Ahmet şubesinde verilmekte olduğunu yazmıştık. Sultan Ahmet maaş tevzi mahalli harap olduğu cihetle tevziatı Beyazıttaki mülga zat maaşları merkez şubesine nakledilmiştir. Maaş tevziatı 27 teşrinievvel akşamı nihayet bulacaktır.

Hasta çocuklara yardım

Bahçekapıda küçük Kınacıyan hanında âlâtı tıbbiye ve müstahzeratı tıbbiye komisyoncusu Farhi Efendi tarafından İstanbulun kurtuluş bayramı münasebetileEdirnekapı dispanserinde tahtı tedavide bulunan çocuklara tevzi edilmek üzere bin, Beşiktaş ve Üsküdar dispanserlerine de beşer yüz paket çorbalık konserve hediye etmiştir.

Prens Halim Beyin bir teberrüü

İstanbul vilâyet aygır deposuna Prens Halim Bey bu sene de Sibver-Glovn adlı bir İngiliz atı hediye etmiştir. Son defa verdiği kıymettar at ile birlikte aygır deposuna verdiği damızlıkların mikdarı beşe baliğ olmuştur. Vilâyetçe Prens Halim Beye teşekkür edilmiştir.

Rüsumatta

Kaçakçılık Tahkikatı

Bir gümrük memuruna işten el çektirildi

Geçenlerde Eminönü merkezi tarafından meydana çıkarılan kaçakcılık meselesinden dolayı Galata gümrüğü muayene memurlarından birine işten el çektirilmiştir.

Tahkikata devam olunmaktadır.

Karnesiz komisyoncular

Gümrük komisyoncuları birliği Maliye heyeti teftişiyesine bir müracaatta bulunmuştur.

Komisyoncular birliği bu müracaatında gümrüklerde karnesiz komisyoncuların iş yapmalarının önüne geçilemediğinden şikâyet etmekte ve buna bir nihayet verilmesini istemektedir.

Maliye heyeti teftişiyesi bu ciheti ehemmiyetle nazarı dikkate almıştır.

Edisonun Ölümü

Maarif Vekili bir taziyet telgrafı çekti

Vefatı büyük ve cihanşümul bir teessür uyandıran Amerikalı muhteri Edison için Maarif Vekili Esat Bey tarafından Amerika Maarif nezaretine bir teessür ve taziyet telgrafı keşide edilmiştir.

Erenköydeki verem sanatoryomu

Verem sanatoryomu ittihaz edilmek üzere Verem Mücadele Cemiyeti tarafından Erenköyünde Muhiddin Paşanın köşkü mübayaa edilmiştir. Sanatoryom için tahsis edilen 30 bin lira Hilâliahmer cemiyeti merkezi umumisinden şehrimiz Hilâliahmer merkezine gönderilmiş ve muamelei ferağiyesine başlanmıştır. Köşkün bedeli olan yirmi bin lira verilecek ve mütebaki on bin lira da sarfedilecektir. Diğer taraftan Veremle mücadele cemiyeti Cümhuriyet bayramına müsadif 29 Teşrinievvel perşembe günü rozet tevzii için lâzım gelen istihzaratla meşgul olmaktadır. Rozet kutuları Hilâliahmer şubelerine gönderilmektedir.

Hariciye müsteşarı geldi

Tedavi için Avrupa'ya gitmiş olan Hariciye müsteşarı Numan B. dün şehrimize avdet etmiştir .

Hatıratımla Başbaşa!

Izzet Ziya..

MİLLİYET Pek yakında yeni ve resimli bir tefrikaya başlıyor..

Esbak mabeyn kâtiplerinden İzzet Ziya B. in "Hatıratımla Başbaşa,, isimli külliyatını resimli olarak pek yakında tefrikaya başlayacağız. Bu eser, çok cazip tarihî fıkraları, zarif hikâyeleri, bilhassa şimdiye kadar intişar etmemiş bir çok SARAY HATIRALARINI ihtiva etmektedir.

Hatıratımla Başbaşa !

Bu kıymetli ve resimli tefrikamızı bir kaç gün sonra ikinçi sahifemizde takip ediniz.

Bugün bu hatırat silsilesinin münderecatından bazı başlıkları dercediyoruz:

Kırmızı ampul, Son hatıra, Hemşire İzabel, kekeliğe, kekemelere dair.. Beklenen mektup, Aşka veda, Kudumu şerif, Saray kızları, haremağası, unutganlığa, dalgınlığa dair.. Cemaziyelevvel meselesi, şecaat arzederken.. Bir hak şinaslık hatırası tekinsiz ev, saraydan birkaç hatıra, Sahip mollanın bir sözü, bir takip sebebile. Aynarozda bir gece, geçmiş zaman olur ki... Yatak, bir takip.. Bir akıbet bir tecessüt vak'ası, garip bir ilânıaşk, sıcak çay, gönlümün nişanlısı, feci bir vaziyet, bir sakalın macerası, Zühre, lâhti muhabbet, son mektup, bir tesadüfün ilhamı, masum sahifeler, Peştede bir hatıra, Mavros adası, vagon perdesi, Panayota, Kınagecesinde, balık avında bir gece, köy manastırında, bir sergüzeşt nükteye intikal.

Tütün İkramiyeleri

Malmüdürlüklerinde tevziata başlandı

Malûllerle, şehit ailelerine ve şüheda yetimlerine verilecek olan tütün ikramiyelerinin mal müdürlüklerinde bir heyet müvacehesinde tevziine başlanacağını yazmıştık. Kadıköy malmüdürlüğü dünden itibaren tevziata başlamıştır. Beşiktaş malmüdürlüğü de geçen hafta başlamıştı. Fatih malmüdürlüğü cumartesi, Beykoz malmüdürlüğü çarşambe, Beyoğlu melmüdürlüğü cumartesi günü tevziata başlayacaktır. Eminönü malmüdürlüğü de tevziat cetveli gelmediğinden tevziata başlayamamıştır. Cetvel gönderildiği takdirde pazartesi günü tevziata başlayacaktır. Malmüdürlüklerinde komisyonlar meyanında Harp malûlleri cemiyeti tarafından birer murahhas bulunacaktır. Üsküdar malmüdürlüğünde 930 senesi birinci ve ikinci ziyl defterinde mukayyet olup ta şimdiye kadar tütün ikramiyelerini almamış olan zabitana ve şehit yetimlerine her hafta salı günleri tevziat yapılacaktır.

Muhiddin Bey Geldi

Vali ve Belediye reisi Muhittin B. dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiştir. Belediye fen işleri müdürü Ziya B. de avdet etmiştir.

Muhittin B. Ankarada İstanbulun beş senelik imar programi ve plânı hakkında da Dahiliye vekâleti ile temas etmiştir. Muhittin Beyin bugünlerde tekrar Ankaraya gitmesi muhtemeldir.

Süleyman Nazifin kabri

Süleyman Nazif merhumun kabrinin inşaatı tamamen bitmiş ve taşlar yerli yerine konmuştur. Mezarın inşası bin liraya çıkmıştır.

Kânunusaninin beşinde vefatının yıl dönümü münasebetile merasim yapılacaktır.

Recep Bey bugün İzmire gidiyor

C. H. Fırkası umumî kâtibi Recep B. bu sabah saat onda İzmire hareket edecektir. Mumaileyh İzmir ve diğer garp vilâyetlerimizde fırka teşkilâtını tetkik ve teftiş edecektir.

29 teşrinievvel Cümhuriyet bayramında Ankarada bulunmuş olacaktır. Recep B. Izmirde de bir konferans verecek değildir.

Cumhuriyet bankasının İstanbul merkezi

Cümhuriyet merkez bankası İstanbul şubesi ittihaz edilecek olan Kındıyan han binasında tertibat alınmağa başlamıştır.

Bankanın İstanbul şubesi yakında açılacaktır.

Bono tevziatı

Gayrimübadillerin bono tevziatına dün de devam edilmiştir Dün 1045 numaradan yukarı olanlar almışlardır.

İktısat Vekili

Mustafa Şeref Bey bugün şehrimize geliyor

Aldığımız malûmata nazaran, bir müddetten beri Avrupa'da tedavide bulunan İktısat vekili Mustafa Şeref B. bugün şehrimize gelecektir. Mustafa Şeref Bey Viyana'da tedavide bulunmakta idi. Şeref Bey ekspresle avdet edecektir.

Havalar Bozuldu

Birkaç günden beri sıcak giden havalar herkese kışı unuttturmuştu. Dün sabah poyrazla başlıyan yağmur fasıla ile akşama kadar devam etmiştir. Dün azamî hararet 16 asgarî 14 idi. Dün sabah saat 7 ye kadar yağan yağmurun miktarı 8 milimetredir. Hava bugün de kapalı olacak, rüzgâr şimalden esecektir. Yağmur hafif ve fasılalı bir surette devam edecektir.

Beraet

Dün ikinci cezada Bildırcın mes'ul müdürü Kemal Ahmet Bey aleyhindeki müstehçen neşriyat davası intaç edilmiş, Kemal Ahmet Bey beraet etmiştir .

Poliste

Heroin Kaçakçılığı

Kaçakçılar hakkın tahkikat devam edi

Eminönü polis merkezi cum si günü akşamı Eminönü ile 2 ci arasında mühim miktarda bi roin kaçakçılığını meydana mıştır. Bu kaçakçılık etraf tahkikata devam edilmektedir.

Pırçık Hüseyin bi adamı yaraladı

Tahta kalede oturan pırçık seyin ile Ahmet Ferit efendi e ki gece Galatada Necati Bey desinde kavga etmişler, net pırçık Hüseyin bıçakla Ahmet rit efendiyi ağır surette yaral tır.

Mecruh Zükür hastanesine dırılmış, carih yakalanmıştır.

Tramvaya binerke

Alpulluda oturmakta iken n fireten İstanbula gelen 60 yaş Saadet Hanım evvelki gün Sirk de tramvaya binerken düşmüş, şından yaralanmıştır.

Bulgar maliyesi

SAFYA, 18 (Milliyet) Maliye nazırı M. Stefanof n programı izah ederken azı tasarrufa dikkat edileceğini yeni varidat membaları ara cağını söylemiştir. Sınaî m deler son derece pahalı oldu için, bazı ithalât resimlerin tenzilât yapılacaktır.

Bulgar iktısat mecli

SOFYA 18 (Milliyet) Başvekâlet dairesinde iktıs ve meslekî teşekküllerin n messilleri ile mütehassısları tiva eden istişarî bir iktısat m lisi teşkil edilecektir.

İngiliz sefarethanesindeki müsamere

İngiltere sefiresi Lady Cle sefarethanede tertip olunan n samerelere ait umumî provan bu çarşamba akşamı saat 21 yapılacağını tashihen beyan ler.

Birinci temsil, evvelce bil rildiği veçhile perşembe akş mı saat 22 dedir.

Kari mektupları

Yugoslavyadaki Türk erazisi

Balkan devletleri murahhasla şehrimizde toplandılar. Bu devl lerden her biri aralarında şimdiye dar halledilememiş meseleleri m zuu müzakere ittihaz edip hukuk rının mütekabilen siyanet edilm için çalışacakları murahhasların yanatından anlaşılmaktadır. Yugo lavya ile hükûmetimiz arasında him bir mesele vardır. Bu mes vaktile esas itibarile hallolunmuş hattâ kısmen mevkii icraya da v dilmiş ise de evvelâ Balkan ha ve sonra umumî harbin zuhuru zünden kısmen techhüre uğramı di. Bu mesele Türklerin Sırbistan mutasarrıf oldukları arazilerin t mini meselesidir. Bundan yirmi otuz sene evvel, Sırbistandan hic eden Türklerin bu hukuku siya edilmek üzere hükûmetimiz Sırb tan hükûmeti ile aktedilmiş bir t ret muahedenamesinde bu kabil zilerin tazmini hususunu Sırbist hükûmetine taahhüt ettirmiş i Son senelerde Belgrat sefaretin müteaddit teşebbüsatı üzerine Y goslavya hükûmeti, Sırbistandan Niş şehrinden hicret etmiş Türk re ait arazilerin tazmin edileceğ tekrar vadettiler. Bunu mütead bu kabil arazi sahiplerinin bu hus ta beyannameler vermeleri lüzun gazetelerimizle resmen ilân olund Alâkadaran da beyannamelerini h kûmetimize takdim ettiler. Belgr sefaretince bu beyannamelere ve t pularımıza müsteniden tanzim k nan defterler Yugoslavya hükûm ne verildi ve bedelleri talep olun ise de henüz Yugoslavya hükûm tince tazmin cihetine gidilmedi. F naenaleyh İstanbulda şimdi içtim eden Balkan konferansı murahhas rımız tarafmdan şu hukukumuzu müdafaa ve siyanet buyrulması iç bu meseleye dair nazarı dikkatleri celbetmek lütfunuzu hassatan ri eylerim efendim.

Niş kasabasında araz sahiplerinden Fabriky

Milliyet

sın umdesi «Milliyet» tir.

TEŞRİNİEVVEL 931

DAREHANE — Ankara cadde- No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, ınbul.

Telefon numaraları: 24311 — 24312 — 24313

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için	Hariç için
G aylığı	400 kuruş	800 kuruş
„	750 „	1400 „
„	1400 „	2700 „

elen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruş . Gazete ve matbaaya ait işler ı müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini ıul etmez.

Bugünkü Hava

Dün azamî hararet 16, asgarî 14 derece idi. Bugün ruzgâr poyraz hava yağmurlu.

FELEK

Hepimize geçmiş olsun.. Ona da!

Son günlerde İstanbul asliye ıhkemesi İstanbulun sekiz zetesi hakkında beraet karaverdi.

Günün birinde İstanbulun se : gazetesi hep bir ağızdan bir amın hakkında polisçe tahki t yapıldığını yazmış. Bu ada n ismini de meselâ Ahmet mişler.. Bu haberi Mehmet ninde birisi okumuş. O Mehet te polise çağırılmış imiş. emen gazetelere birer mekp göndermiş; taahhütlü:

"Ahmet diye yazdığımız isim nim ismime benziyor, benim nim Mehmettir. Hakkımda hkikat yapıldığına dair yazdı nız şeyleri tekzip edin,,

Bu söz ile, yağmur yağacak yene hiddet eden adamın haketi arasında fark görmedikri için aldırmamışlar.. Beriki n istediği de bu.. Hemen sez gazete aleyhine bir dava, be erinden ikişer bin lira tazmiat.. Cem'an yekûn 16000 li.. Yuvarlacık bir servet.. Ne adar borcu harcı varsa verdik n sonra bir de güzel seyahat apılabilir. Zaten işler de iyi itmiyor. Hep bu hesap üzerin en bakkala, kasaba geniş geiş hesaplar açılır. Mahkeme işi etkik eder, gazeteciler sözlerini öylerler.. Müdafaalarını yapar ır.. Ben de bunlar arasında iim. Adamcağıza bir az hayal evki vermek için 2000 lira üerinden pazarlığa girdim ve ek tahtada 2000 kuruş teklif ttiydim. Tabiî kızdı ve yanaşmadı.. İşte bu davada sekiz gaeteci beraet ettik. Lâkin meak ettiğim şey 16000 liralık ü nidi kaybettiği zaman davacın suratının ne şekil aldığını görmekti. Bu fırsatı kaçırdık. Fe ası şu ki bu zat fotografçılar arafından resminin alınmasına la müsaade etmiyordu. Artık intibaı elde etmenin maddeen imkânı yok!

Yeşil Tire!

Lâtife diye söylemiyorum (Tire) kasabamızda bir mecmu a çıkıyormuş! İsmi de (Yeşil Tire) imiş.... Şehirlere böyle renk ismi vermek öteden beri âdettir. (Yeşil Bursa) gibi. Lâkin inanın, gülelim diye söylemiyorum. Ben (Yeşil Tire) ismini görünce bunu bir nakış ve ya dikiş mecmuası zannettim.

Okadar kalabalığa yerimiz yok!

Maruftur: Bir gece bir İspan yol bir hana misafir olmak istemiş... Kapıyı çalmış, içeriden hancı sormuş:

— Kimdir o!

İspanyolların isimleri uzun o lurmuş. Cevap vermiş:

— Don Karlosebostiyona İspaciventodel Vazoama!

Hancı pencereyi kaparken:

— O kadar kalabalığa yerimiz yok! demiş..

Atinadan döndüğüm günün gecesi Cümhuriyet gazetesinin spor muharriri İhsan Bey biraderimiz telefonla beni aramış ve benden Balkan hâdiseleri hakkında kısaca malûmat istemişti. O sırada ben ona (Yeni Gün) de aleyhime çıkmış yazılardan bahsedince de bana:

— Ben o işe karışmıyorum. Falan Bey meşgul oluyor. demişti..

Ben İhsan Beyin Yeni Güne yazı yazdığını bilmiyordum. Karışmıyorum diyince de yazmadığma kail oldum. İhsan Bey ben den aldığı malûmatın bir kısmını Yeni Güne yazmış.. Amma onları benden Yeni Gün namına almış değildi. Orası lâzım değil... Ben Yeni Gün namına kimseye beyanat vermediğim için hemen bu yazıları tekzip etmiştim.. İhsan Bey bu sözleri benim kendisine söylediğimi (Cümhuriyet ve Yeni Gün spor muharriri İhsan) imzalı bir yazı ile ilân ediyor.

Eğer İhsan Bey hem Cümhuriyet, hem Yeni Gün spor muharriri olduğunu söyleseydi belki ben de hancı gibi :

— Bu kadar kalabalığa yerimiz yok derdim..

Eğer kazara yarın, öbürgün Tahranda çıkan (Şebbabı İran) gazetesinde de bana matuf beyanat görürsem ses çıkartmayacağım. Çünkü kimbilir görüştüğüm arkadaşlar içinde ona yazı yazan da vardır. Söylemezlerse kerametle mi keşfedeyim..

FELEK

Edison ve Eserleri

Edison Amerikalı muhteri tipinin ta kendisi idi. Çalışmaktan hiç yılmamış, kafasına koyduklarını meydana getirinceye kadar hep uğraşmıştı. Şu suretle ki ihtiramı meydana getirdikten sonra, ondan âzamî malî istifade temin ederdi.

Bütün hayatı aramakla ve tecrübe ile geçmiştir. Çocukluğundan tâ ihtiyarlığının son demine kadar.. Daha pek küçük yaşta iken evinin mahzeninde çalışırdı. Bir az büyüyüp gazete satmağa başladığı zaman bagaj furgonunda çalıştı. Telgraf memuru olduğu vakit te iş hariçindeki saatleri çalıştığı müessesedeki piller arasında geçti. Nihayet te bizzat inşa ettirdiği muhteşem lâburatuvarlarda..

Bu adamda çalışmak kudreti harikulâde idi. Günde altı saatten fazla uyumazdı. Kafasına yeni bir fikir girdi mi artık onun için zaman mefhumu kalmıyordu. O zaman gecelerini de lâburatuvarında geçirir, son derece uykusuz düşerse başını masasına dayayarak, birkaç saat uyurdu.

Gıda meselesi onun için tâlî bir ehemmiyeti haizdi. Zamanımızda insanların çok yemek yediklerini söyler ve sofrada gayet az otururdu. Eğer biraz şişmanlar ve zayıflarsa, ona göre az veya çok yerdi.

1869 da ilk beratını aldığı ihtira ray makinesi idi. Bu makine Amerikan kongresinde rayları bir dakika içinde tasnif ediyordu. Edison makinesini göstermek için Vşaington'a gel di.

Edison diyor ki:

— Bu makineyi tetkike memur komisyon reisi, elde edilen sür'ati ve mükemmeliyeti gördükten sonra bana dedi ki: "Delikanlı, eğer yer yüzündeki ihtiralardan bizim hiç işimize yaramayan bir tanesi varsa, o da bu

Edison

makinedir. Çünkü biz mecliste reylerin bu kadar sür'atle tebarüz etmesini işimize uygun bulmayız.,,

Ondan sonra Edison faaliyetini böyle inkisarı hayallere düşmeyecek sahalara tevcih etti. Evvelâ Grahom Bell'in keşfettiği telefonla meşgul oldu. Bu telefon iptidaî idi. Ancak kısa mesafeler arasında, o da güçlükle konuşmak mümkün oluyordu. Edison bir kaç uğraştıktan sonra, kömürlü mikrofon yaptı ve telefona pilin daimî cereyanını ilâve etti. Artık telefon teessüs etmişti ve halkın kullanabileceği hale getirilmişti.

Fakat Edison'un en mühim ihtiraı fonograftır. 1877 senesi 19 kânunuevvelinde Edison "sesi tekrar eden,, bir makinenin beratını aldı. Bu, bir ufkî bakır üstüvane idi ve ortasında bulunan bir mihverin etrafında dönüyordu. Bakırın sathında kalaydan ince bir yaprak vardı ve bu yaprağa temas eden sivri bir uç, sağırların iyi işitmek için kullandıkları bir nevi korneye müntehi oluyordu. Üstüvaneyi döndürüp korneye bir söz söyledi mi, sivri uç kalay yaprağın üzerine bir takım ihtizazlı çizgiler çiziyordu. Son bu sivri ucu tekrar başlanan yere getiriyor ve üstüvaneye muntazam hareketini verdiği zaman, evvelce söylenen söz tekrar işidiliyordu.

Bir kaç ay sonra fonograf Paristeki fen akademisine gösterildiği zaman, şayanı dikkat bir hâdise oldu. Akademi azasından bir zat, tecrübeyi yapan adamın vanterilog olduğunu, yani karnından konuştuğunu iddia etti. Bunun üzerine bir başkası aynı tecrübeyi tekrarladı ve bu defa da ses duyuldu.

Tabiî bu fonografla, bugünkü mükemmel gramofonlar arasında azim bir fark vardır. Fakat bu fonografla prensip bir defa ortaya konmuş bulunuyordu.

Edison bir taraftan fonograf ile uğraşırken, diğer taraftan elektrik lâmbasını icat etmişti. Modern tenviratta bu lâmbanın nasıl bir inkılâp yaptığını biliyoruz. O zamana kadar her kes elektrik cereyanı geçirilen ince bir nakilin kızdığını biliyorlardı. ve bittabi bu ziyadan tenvirat için istifade etmek der hal akla gelmişti. Fakat bunu tatbikatta kabili istifade bir hale getiren ihtira ettiği lâmbasile gene Edison olmuştur.

Ekseriya muhteriler, ihtiralarının tatbikata geçtiğini görmeden ölmüşlerdir. Halbuki Edison bunları fazlasile gördü. Hattâ 1929 teşriinevvelinin yirmisinde ellinci yıldönümü münasebetile yapılan merasimde bile hazır bulundu.

Edison'un sinema, dinamo, elektrik şimendiferi, akümülâtörler ve saire etrafındaki taharriyat ve tetkikatından da hayli istifade edilmiştir.

Edison'un büyük, ufak ihtiralara ait binlerce beratı vardır. Bir insan ömrünün bu kadar feyizli olabilmesi şaşılacak şeylerdendir.

Edison kendisine dâhi diyenlere şu cevabı verirdi:

— Bence dehanın sırrı çalışmak, sebattır. Yani deha yüzde bir ilham, yüzde doksan dokuz çalışmaktır.,,

Edison'un hârikalarla dolu olan hayatı

NEVYORK, 18. A.A.— Bu sabah, Vest Orange'daki ikametgâhında etrafında ailesi erkânı ve doktrü olduğu halde, son nefesini vermiş olan şöhretşiar alim ve muhteri EDİSON'un hayatı ve mesleği adeta bir romanı andırmaktadır.

THOMAS ALVA EDİSON, 11 şubat 1847 tarihinde doğmuştur. Ohio eyaleti dahilinde Milanda ikamet etmekte olan ailesi fakir idi. 12 yaşında hayatını kazanmağa mecbur olan Edison, sokaklarda bağırarak gazete satmakla işe başladı. Dahili harbin en vahim günlerinde şimendiferlerle gazete paketleri taşımak mecburiyetinde kalan Edison, demiryolu kumpanyası ile kendisinin muvasalâtından evvel her istasyona havadisleri telgrafla vermek hususunda mutabık kaldı. Halkın merak ve heyecanının fevkalâde artmış olması, yapmakta olduğu gazete satışı fiyatlarını üç misline çıkardı. Bilâhare, genç elektrikçi 21 yaşında ilk ihtira beratını aldı ve 28 yaşında iken mali piyasaları otomatik surette kaydeden bir alet icat ederek 1 milyon franga sattı.

Müşarünileyh, bu para ile Mungo-Park laburatuarını tesis ettiği bilâhare bu laburatuardan harûhulâde ihtiralar çıktı. Bunlar meyanında bilhassa fonoğraf altı emisyonlu telgraf... ilh.. vardır. Fakat daha az malûm olan ihtiraları mühim bir yekûn teşkil etmektedir. Meselâ demir madenini çıkarmak için kullanılan miknatisî iskandil ile harp esnasında tatbik edilmiş olan diğer ihtiraları bu cümledendir.

Çon mütevazi olan Edison, en büyük şan ve şereflere nail olmuş olmakla berebar kendisini daima "Elektrikçi" diye tavsif ederdi.

Büyük bir mütefekkir ve son derecede çalışkan olan Edison, dehadan ziyade şahsî cehte inaniyordu.

Kendisinin nazarında eseri, yüzde 1 ilham mahsülü, yüzde 99 çalışmak yolunda dökülen terlerin mahsulü idi."

Mizah

— Terbiyesiz herif, ne çimdikleyorsun?

Piyango

Samoel ve Abraham müşterek bir piyanko bileti aldılar. O ay bir şey çıkmadı. Samoel Abrahama dedi ki :

— Gelecek sefer de beraber bilet alalım. O gün havraya giderek eğer bize birinci ikramiyeyi kazandırırsa, İlâhımıza on lira vadedelim ve bu parayı havraya verelim .

İki arkadaş beraber bilet aldılar ve o gün havraya giderek İlâhlarına yalvardılar. Fakat o ay da bilete bir şey isabet etmedi .

Yine Samoel Abrahama dedi ki :

— Gelecek ay da beraber bilet alalım. Bu sefer havraya değil, camiye gidelim. Eğer bize birinci ikramiyeyi kazandırırsa, Türklerin İlâhlarına on lira vadedelim ve bu parayı fukaraya verelim.

Dediklerini de yaptılar ve o ay ikisinin biletine birinci ikramiye isabet etti .

Abraham dedi ki:

— Bizim Allahımız, Türklerin Allahı kadar kuvvetli değil .

Samoel şu cevabı verdi:

— Budala gibi konuşuyorsun, bizim İlâhımız on lirayı vermiyeceğimizi biliyordu da ondan .

Olur mu?

İhtiyar İzak ölüm döşeğinde yatıyor. Bütün ailesi tam son nefesini vereceğini zannettikleri bir sırada İzak sordu:

— Rastel burada mı?

Karısı cevap verdi:

— Buradayım kocacığım.

— Oğlum, Salamon burada mı?

— Buradayım, babacığım.

— Ya Manasa? Samoel? Sara?

— Hepimiz de buradayız babacığım .

O zaman İzagın gözleri açıldı ve sordu:

— Peki, dükkânda kim var ?

İş

Samuel kahvede Buhura rastgeldi. Dedi ki:

—Ben de seni arıyorum. Sana mükemmel bir iş. Bende iki bidon benzin ile yüz kilo arpa var. Sana ucuz elden vereyim.

Daima iş peşinden koşan Buhur:

— Çok iyi, dedi, arpaları alayım.

— Olmaz! Arpaları benzinsiz satamam.

— Neden?

— Çünkü bir kaza oldu. Benzinler arpaların üstüne döküldü.

YARIN AKŞAM

Melek Sinemasında

MURNAU' nun şaheseri, aşkın şiiri olan ve tamamen cenubî denizlerin adaları ihtişamı içinde sinemaya alınan

TABOU filminde

güzellikte inkılâp... Gözlerde ihtişam... Kulaklarda neşe... Ve kalpte küşayiş... Hissedeceksiniz.

Paramount filmidir.

Yarın akşam

ELHAMRA Sinemasında

Bütün dünyanın en meshur dansözü ROSİTA MORENO ve (Rio-de-Janeiro) millî tiyatrosuna mensup *FERMAND REY* ile bir çok büyük ispanyol yıldızları tarafından temsil edilen:

ŞEN İNSANLAR

Tamamen İspanyolca sözlü ve şarkılı muazzam opereti ilk defa olarak gösterilecektir.

YERLERİNİZİ TEDARİK EDİNİZ...

Paramount filmidir.

Bugün muganni: AL JOLSON

Onu Şarkile Söyle

MAJİK'te büyük muvaffakiyetle gösteriliyor.

Bir valide, çocuğunu kurtarmak için olsa bile yalan yere yemin edebilir mi?

İşte bu müthiş vicdan meselesi

YALAN YERE YEMİN

filminin mevzuunu teşkil etmektedir.

Bir valide YALAN YERE YEMİN edebilir mi ? ? ve çocuğunu vicdansız bir pederin elinden kurtarmak için yalan yere yemin edecek olsa mahkûm edilmeli mi?

İşte bu muammayı pek yakında halletmeğe davet olunacaksınız.

Ittihadı Millî

TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ

Harik ve hayat üzerine sigorta muameleleri icra eyleriz.

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir.

Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel: Beyoğlu — 2003

Milliyet'in Edebî Romanı : 54

BAŞI DÖNÜKLER

İbrahim Necmi

Ahmet Nebil, birden bire şaşaladı. Nemika Sırrı Hanımın Semiha Nazmi Hanım için bu yolda söz söyliyeceğini hiç ummuyordu. Nemika Sırrı Hanım, hırslı hırslı devam etti:

— Ne istiyor, sizden?

— Nihat İlhami Beyin evindeymiş te... Demin de Nihat İlhami Bey Reşit Beyi aramıştı...

— Ey, neye vermediniz kendisine ?

— Demin Reşit Bey, "daha telefon etmeyin.,, Demişti de..

Nemika Sırrı Hanım, birden bire durakladı:

— Affedersiniz, Nebil Bey Boşu boşuna suallerle sizi yoruyorum. Müsaadenizle biraz Reşit Beyin yanına gideyim.

— Buyurun, Nemika Hanım. Zaten ben de şu telefonu haber vermeliyim .

Nemika Sırrı Hanım, kendini zorluyarak kapıya doğru yürüyordu. Ahmet Nebil de arkasından geliyordu.

Reşit Bey, odasında mektuplar, kâğıtlar, gazeteler arasındaydı. Kapı açılınca, başını kaldırdı :

— Sen misin, Nemika? Gel bakalım .

Genç kızın yüzüne ilk bakışta Reşit Bey taaccüp etti:

— Ne o? Ne oldun? Yüzün çok bozuk senin .

Bu aralık Ahmet Nebilin de girdiğini görünce birden bire aklına bir şüphe geldi:

— Kavga mı ettiniz yoksa?

Nemika Sırrı Hanım, kendini kanapeye attı. Yüzünün bütün çizgileri gerilmişti. Kuru bir sesle cevap verdi:

— Hayır, hayır, bir şeyim yok .

Reşit Beyin gözleri Ahmet Nebile doğru dönmüştü. Delikanlı titrek bir sesle anlattı:

— Şimdi Semiha Nazmi Hanım telefon etti. Nihat İlhami Beylerdeymiş. Sizin gelip gelmediğinizi soruyordu.

— Semiha Nazmi Hanım mı? Tuhaf şey! Ey, ne dediniz ?

— Zannederim, daha gelmediler, dedim .

Reşit Bey, birden bire telefona doğru yürüdü. Sonra durdu .

— Mademki daha gelmedim, biraz sonra telefon ederiz .

Tekrar gözlerini Nemika Sırrı Hanıma çevirdi. Genç kız geçen birkaç dakika içinde kendini epeyce toplamıştı.

— Sana ne oldu, acanım? Gelirken ne güzel neş'eli neş'eli konuşuyordun?.

— Hiç, hiç. .

Reşit Bey, halden anlar bir adam ciddiliğile bir kere daha genç kızın gözlerine baktı. Sonra tekrar Ahmet Nebile döndü :

— Semiha Nazmi Hanım telefonda başka bir şey söylemedi miydi?

— Hayır, efendim.

Kanepenin üzerinden hırçın bir ses aksetti:

— Niçin tamam söylemiyorsunuz, Nebil Bey? Daha bir sürü konuştunuz.

Ahmet Nebil, kıp kırmızı kesilerek, Nemika Sırrı Hanıma doğru döndü. Genç kızın yüzü şimdi adeta kararmıştı. Gözleri koyu koyu, derin derin bakıyordu.

Reşit Bey, dikkatle genç kıza tekrar baktı.

— Hımmm..

Sonra Ahmet Nebile döndü. Delikanlı. Titrek sesile anlatmağa çalışıyordu:

— Yani.. Zatıâlinize ait bir şey söylemedi.. Bendenize nerdesiniz, falan diye sordu.

Reşit Bey, gülümsedi:

— Evet, evet.. Anlıyorum.

Ahmet Nebil, kapıya doğru gidiyordu. Reşit Bey, elile durdurdu:

— On dakika sonra, Nihat İlhami Beye telefon edersiniz. Benim geldiğimi söylersiniz. Bakalım, ne istiyor?

— Başüstüne, efendim.

— Bir de Neriman Cemşit Hanım vardı, değil mi?

— Evet, efendim.

— Dur, evvelâ onu arayalım öylise.. Kaçtı onun numarası ?

Ahmet Nebil telefon defterine uzattı.

— A! Numarasını ezber bilmiyor musunuz ?

— Hatırlıyamıyorum, efendim.

Reşit Bey yine gülümsedi. Numara bulununca telefonu açtı. Konuşmağa başladı:

— Allo! Neriman Cemşit Hanımefendi mi? Bendeniz, Reşit..

— . . . . . .

— Bir emriniz mi var, Hanımefendi?

— . . . . . .

— Evet, efendim, Ahmet Nebil Bey..

— . . . . . .

— Emredersiniz, efendim. Koşarak gelirim..

— . . . . . .

— Hay hay! Başüstüne, Hanımefendi.

— . . . . . .

— Peki, efendim. Mersi!..

Reşit Bey telefonu kapadı. Ahmet Nebile dönerek:

— Neriman Cemşit Hanımın oturduğu yeri biliyorsunuz, değil mi?

Diye sordu. Delikanlı, birraz kızararak hayretle cevap verdi.

— Evet, efendim.

— Çok âlâ. Haydi şimdi Nihat İlhami Beyi arayalım.

— Bendeniz bulayım, efendim.

— Haydi, bakalım.

Ahmet Nebil çıkıyordu. Reşit Bey, tekrar durdurdu.

— Burada telefon var ya!

— Sizi rahatsız etmemek için..

— Haydi canım. Nasıl olsa bir dakika sonra ben konuşmağa mecbur olacağım.

Ahmet Nebil, makineyi açtı, numarayı verdi. Konuşmağa başladı.

— Allo! Öz Türk gazetesi. Bendeniz, Ahmet Nebil.

— . . . . . .

— Evet, efendim. Bonjur Hanımefendi.

— . . . . . .

— Beyefendi, Reşit Beyefendiyi aramışlardı da..

— . . . . . .

— Evet, geldiler, efendim.

— . . . . . .

— Evet, Hanımefendi.

— . . . . . .

— Şey.. Çok meşgulüm de.

— . . . . . .

— Hayır, Vallahi doğru değil, efendim.

— . . . . . .

— Evet, efendim. İnşallah efendim.

— . . . . . .

— Başüstüne efendim. Lûtuf buyurun..

(Devamı var)

Sinema Tefrikamız : 3

Sinema âleminin Gizli tarafları

Yazan: Marc Steler

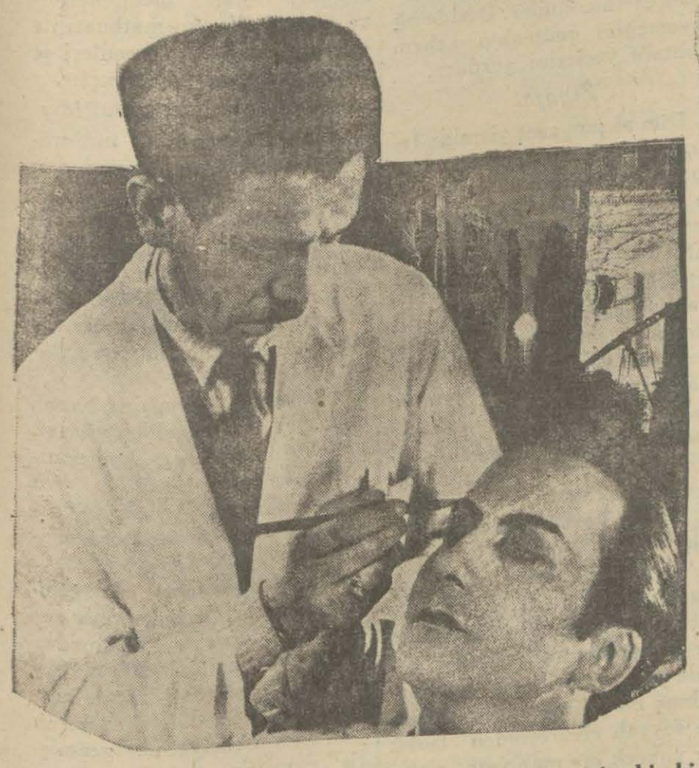

Bir filmde küçük roller için angaje edildiler. Senelik kontorat yapmak istiyorlarmış. O nun için bütün müessese localarından geçiyor. Belki istedikleri olacak ama, kendilerine de pahalıya mal olacak. Bu her yerde, her zaman böyledir efendim. Şu dakika idare müdürü 2 numaralı locada bulunuyor. Makyaj şefi de 3 numaralı locada. 11 numaralı locada yarım düzine kadar kız var. Onlar da kuzu gibi sıralarını bekliyorlar. Fakat locada kalabalık oldukları için, ya evleri ne gidiyorlar, yahut başka yerlerde randevu veriyorlar.

Daha fazla sormadım. Bu ihtiyarın mes'ul tuttuğu genç kadınlar hakkında, öyle bir yerde daha fazla şeyler soramazdım. Fakat anladım ki, burada tesadüf, takdim, tanışma vesilelerini ekseriya bir göz işareti takip ediyor.

Bu kadar yakından tehacüm varken, bilmem hangi şehirdeki posta memurasinin endişesine mahal kalıyor mı?

Makyaj

Bu ziyaretimle dostum Lehman'a iş arasında iş çıkarmış olduğumun farkındayım. Fakat o dostluğun icaplarile işini telif etmesini bilenlerden olduğu için, yazıhanesinde yapılacakları yaptıktan, bakılacakları baktıktan sonra, yerinden kalktı:

— Haydi devriâleme çıkalım dedi .

Hakikaten bir stüdyonun içini dolaşmak ,en kısa zamanda yapılan devriâlemlerden biridir.

Bir merdiveni indik. Burada bütün kapılar açık. Stüdyonun beyni denilen yukariki kat ne kadar kapalı denilirse, burası da o kadar açık ve ziyadar.. Dipteki salondan akseden kuvvetli projektörlerin ışığı yetişmiyormuş gibi, güpe gündüz her tarafta elektrik lâmbaları yanıyor. Burada elektrik sanki bedava bir metadır, o kadar mebzul! Dipteki salona uzanan geniş koridorun sağında ve solundaki açık kapılardan kadın, erkek kahkahaları taşıyor. Sonra koridorun içinde bir gidiş, geliş var ki arı kovanı gibi.. bir binanın içinde üst ve alt katların bu kadar biribirinden farklı ve zıt olabilmesine şaşılır. Yanımızdan, sağımızdan, solumuzdan geçenler ekseriya aldırmıyorlar, bazıları dostum Lehman'a kısa bir selâmalık yapıyor .

Lehman'a duvardaki "sükût,, yazısı ile bu gürültü ve gayhuy arasındaki münasebeti izah etmesini rica ettim.

— Biraz sonra görürsün! dedi.

Açık kapılardan birinden girdik. İçeride aynaların karşısında makyajları ve sahne tualetlerile meşgul bir alay kız arasında gevezelik ediyorlar. Anlaşılan bu nevi ziyaretlere pek alışık oldukları için, hiç biri aldırış etmiyor.

Havada ağır bir et ve ter kokusu var. Masalarının üstüne uzatılarak kenetlenmiş çıplak bacaklar, çıplak sırtlar hafif tüllerle karışmış, yaşlı kadınlar bütün bu yarı çıplak vücutleri podralıyorlar. Köşede iki erkek bacak bacak üzerine koymuşlar, sigaralarını püfürdeterek konuşuyorlar. Solda yine açık bir kapı var. Oradan içeriye girdik. Geniş, ziyadar bir oda.. Beyaz gömlekli biri büyük bir aynanın yarşısındaki koltuğa oturmuş, bir delikanlının kaşlarına kalem çekiyor.

Anladım ki burası makyaj dairesi.. Bir resim atelyesi ile berber dükkânını mezcederek, her ikisini şöyle bir hercü merç ediniz. Makyaj dairesinin manzarası meydana çıkar .

Tam delikanlı aynanın karşısında ayağa kalktığı zaman, atelyenin her tarafı kuvvetli bir zil gürültüsü ile sarsıldı. Zili müteakip, kapısı açılmış bir tımarhane gibi, makyaj dairesindeki bütün kızlar hopla yıp sıçrıyarak, birbirlerinin üzerinden atlıyarak dışarıya uğradılar. Delikanlı da ağır ağır çıktı. Biran salonun deminki cırıltısı kesildi. Öteki açık kapılardan da sesler gelmez oldu.

Ellerimizi sıkarak tanıştığımız makyaj şefi, dış ve iç kapıları kapattıktan sonra, yanımıza geldi. Anladım ki, film çevriliyor .

İkinci bir zil sesi daha ve ortalık tıs! Sesli film çevrilirken böyle bir sessizlik lâzımdır. Sivri sinek bile vızıltısını mikrofona duyurmağa hakkı yoktur. Derhal filmin o kısmı tekrar edilir .

Makyaj şefi dedi ki:

— Ne yapayım, kırk üç yaşındaki adamdan da jönpremiye bu kadar olur .

— Ay, bu kaşlarına kalem çektiğiniz zat kırk üç yaşında mı?

— Ne zannettiniz? Nice kırk beş yaşında kadın artistlerimiz var ki, hâlâ "ingenue,, yahut mektepli kız rolleri alıyorlar. Erkekler neyse, fakat genç görünmek bahsinde kadınların bizim makyajlarımıza ihtiyaçları kalmıyor.

Şurası var ki, makyaj dairesi insanı yirmi dakikada bir Rus ceneraline, bir idam mahkûmuna,bir amele ustasına hülâsa dünyanın bin bir türlü karışık tiplerinden her hangi birine benzetiyor.

Dostum Lehman dedi ki:

— Bu çıkan zat günde yirmi defa şahsiyet değiştirir. Onun da vazifesi bu! Yeni çıkan sürmeleri düzgünleri, boyaları onun yüzünde tecrübe ederler.

— Anladığıma göre, burada isimsiz artistlere makyaj yapıyorsunuz. Meselâ baş artistleriniz, film yıldızınıza da burada mı makyaj yaparsınız?

— Hayır, dairelerine gideriz. Yıldızın dairesi mükellef bir apartımandan farksızdır. Banyosu, yatak ve yemek odaları, salonları, kütüphanesi, piyanoları ve sairesile yıldız, filim çevirmek üzere stüdyoya geldiği zaman, her türlü esbabı istirahati bulur. Sinemanın esas kaideleri hilâfına, yıldız kaytlara tâbi değildir. Dairesine gelince, soyunur. Sizi ister pijamasile koltuğa gömülmüş, ister aynanın karşısında çır çıplak, ister yatağında nim üryan kabul edebilir. Bunda hiç bir gayri tabiilik olmadığı için, biz ekseriya makyajlarımızı böyle bir "havayi harim,, içinde yaparız. Fakat ekseriya da yıldızın yanında ya bir iki davetlisi veya perestiş kârı bilmem hangi kont, hangi Marki veya hangi artist bulunur. Yıldız bu davetli veya dostlarına anlatır: Hint Felemenginden ona bir köpek getirmişler. İsmini Yoyo koymuş. Evinde iki tane kaplan yavrusu besliyorsum.

On sekizinci asrın Fransız krallarının düğmelerinden koleksiyon yapıyormuş. Vaktilerimiz var ki, hâlâ "ingenue,, yahut mektepli kız rolleri alıyorlar. Erkekler neyse, fakat genç görünmek bahsinde kadınların bizim makyajlarımıza ihtiyaçları kalmıyor.

Şurası var ki, makyaj dairesi insanı yirmi dakikada bir Rus ceneraline, bir idam mahkûmuna,bir amele ustasına hülâsa dünyanın bin bir türlü karışık tiplerinden her hangi birine benzetiyor.

Dostum Lehman dedi ki:

— Bu çıkan zat günde yirmi defa şahsiyet değiştirir. Onun da vazifesi bu! Yeni çıkan sürmeleri düzgünleri, boyaları onun yüzünde tecrübe ederler.

— Anladığıma göre, burada isimsiz artistlere makyaj yapıyorsunuz. Meselâ baş artistleriniz, film yıldızınıza da burada mı makyaj yaparsınız?

— Hayır, dairelerine gide-

(Arkası yarın)

CINEMA

İstanbul sokaklarına dair

Pariste çıkan Cinemonde mecmuasından: Cehaletimiz ber taraf, uzun senelerden beri millî bir Türk filmciliğinin mevcut olduğundan haberdar değiliz. 1923 - 1924 senelerinde Kemal - Film'in ilk teşebbüslerî parlak neticeler vermedi ise de, hiç olmazsa artistlere ve teknisyenlere bu san'atte aprantisaj vazifesini yaptı. Sesli filmden sonra Türk film âmilleri teşebbüslerine devam ederek, henüz stüdyolarını ve malzemelerini tebdil etmedikleri cihetle, yeni filmlerinin sesli cihetlerini Fransada çevirdiler. Bu intihap, Bosfor sahillerinde me saimize gösterilen alâkanın bir ifadesidir.

İpekçi Kardeşlerden bir zat bize dedi ki:

— Eğer bizde sinema sanayii inkişaf edemiyorsa, bu artistlerimiz ve teknisyenlerimiz olmadığı için değil, fakat henüz bizde sinemacılığın, filmin masrafını koruyacak derecede inkişaf etmemiş olmasındandır. Onun için biz yaptığımız film için komşu memleketleri de alâkadar edecek mevzu intihabı mecburiyetinde kaldık. Şimdi de çevirdiğimiz "İstanbul Sokakları,, filmi ile bu intihaba uygun bir tecrübe yapmış oluyoruz. Onun içindir ki filmdeki harekât Mısırda, Yunanistanda ve Türkiyede geçiyor ve filmdeki muhavereler ve şarkılar türkçe, arapça, ve Rumcadır. Diğer taraftan filme mümkün olduğu kadar az muhavere, fakat çok musiki koyduk.

Memleketimiz inkişaf halindedir ve bu inkişaf san'at sahasında bilhassa Türk musikisin de kendisini gösteriyor. Ferit Beyin beste lediği bu filmdeki musiki tamamile alaturka olmakla beraber, Avrupa musikisi Türk musikisi üzerinde mahsüs derecede tesirlerini gösterdiği için, filmde bu halitanın hoş bir enmuzicini de dinleyeceğiz.

"İstanbul Sokakları,, nın senaryosunu bizzat rejisörümüz Ertuğrul Muhsin Bey yazmıştır. Bu, yeni bir eseri için mevzu arayan Mısırlı bir roman muharriresinin hikâyesidir. Bunun için Yunanistanı ve Türkiyeyi geziyor. En nihayet mevzuunu İstanbul sokaklarında buluyor. Filmin dekorlarını Paris güzel san'atler mektebini ikmal eden Vedat Bey hazırlamıştır. Bütün mümessiller Türktür.. Yalnız roman muharriresi rolünü alan Azize Emir Hanım Mısırlıdır ve bu gün Mısırın en tanınmış bir yıldızıdır. Filmin haricî manzaralarını Kahire, Atina ve İstanbulda çevirdik ve bu havalinin en güzel manzaraları nı ve âbideleri de filme almdı.

Azize Emir H.

Daniele Parola

İnce fakat heykel asa bir vücut.. Sarışının sarışını.. İri ve çok manalı gözler.. İşte Fransız yıldızı Daniele Parola!

Çevirdiği sessiz filmler çok tur. Bir rejisör karısı olduğu için, derhal yükselmiştir. Evvelce müzikhollerde küçük rollerle işe başlamış, fakat derhal şahsiyetini göstermişti. Sinemanın dilsiz zamanlarında çevirdiği filmlerin en iyileri "Trans Atlantikler,, "Paris kızları,, "Enfes metres,, filmleridir .

Sesli sinema çıkınca, Daniele Parola bu yeni san'atin icaplarına uymak için şarkı, diksiyon ve musikiye sarıldı.

İlk sesli film olan "Gece Yarısı Aşkları" nı çevirecekti. Altın saçlı yıldıza da ilk defa dramatik bir rol verilmişti. Bu filmi öyle canlı ve hevesli oynadı ki, Paramunt "Kayıp Bir Adada,, filmi için ilk evvel Daniele Parolayı düşündü. Bu filmdeki rol daha müşküldü. Fakat o bu müşkülü kolaylıkla yendi. Tabiî muvaffakıyeti de o nisbette azim oldu.

Şimdi Berlinde yeni bir film çeviriyor. Daniele Parola kürkü tuvaleti, bebekleri, yastıkları çok seven bir kadındır. Kadındır işte!...

Daniele Parola

Buster Keaton

Sinemada "Malek,, ünvanile tanınan Buster Keaton bu yaz tatilini Avrupada geçirdikten sonra, şimdi Amerikaya avdet etmiş bulunuyor. Aslen Amerikalı olan Malek 1895 teşrinisanisinde Kansos hükûmeti dahilinde Pickvey'de doğmuştur. Bu küçük kasabayı bir fırtına tahrip etmiş olduğu için, Malek ailesi Mişigan'a çekilmişlerdi.

Anası ve babası Amerikanın muhtelif şehirlerindeki müzik hollerde akröbatlık yaparak hayatlarını kazanırlardı. Bu sebepten Malek daha beş yaşında iken akrobat olarak sahneye çıkmıştır. O zamandan itibaren trupa da "3 Keatonlar" trupu ismini vermişlerdi.

1916 da ailesi sahneden çekilince, Buster meşhur Fatty'nin trupuna girdi.

1918 de askere alınarak Fransaya gönderildi. Fakat mütarekeye imza edildiği için beş ay sonra döndü ve tekrar Fatty'nin trupuna dahil oldu.

1920 de Paramunt kumpanyası uzun filmler için Fatty'yi angaje etmişti. Bunun üzerine Buster birkaç ay için sahneye avdet etti. Ondan sonra Metro kumpanyası namına kısa filmler çevirmeğe başladı. Bu filmler hep Malek'in ismine izafe edilmiş filmlerdi: Maleğin evi, Maleğin komşu kızı, Malek golf oynuyor, Maleğin hileleri, bahtsız Malek, Maleğin cinayeti ve saire gibi..

1922 de Buster First National için on kısa film çevirdi. Burada Malek Frigo ismini almıştı: "Frigo kaptan, Frigo hammal, Frigo ve balina,, ve saire..

Nihayet Meck - Sennet, Şarlo, Harold Llyd gibi Buster Keaton da Metro Goldvin'e döndü ve 1923 de ilk uzun filmini çevirdi: "Üç yaş,,

Ondan sonra hep gene arkadaşlarla birlikte "Misafirperverlik kanunları, Küçük hatibe Şarlok, Çılgın nişanlılar, İnekleben, Son ravnt,, gibi filmler çevirdi.

1926 da United Artiste de bulunan kayın biraderi tarafından çağırıldı ve orada: Aşk yüzünden sporcu, Ceneralin makinesi, Tatlı su adamı,, filmlerini çevirdi.

İki sene evvel tekrar Metro Goldvin'e gelerek "Operatör,, ve "Figüran,, isminde iki film çevirdi. Bu son film senkronize edilmişti. Geçen sene de artık sesli filmlere başlıyorlardı. Bunlardan birincisi "Sahne vazı" ismindeki filmidir.

Malûmdur ki Malek filmlerinden hiç birisinde gülmez.Bir adamın bu kadar ısrarla gülmeğe muvaffak oluşu şayanı hayrettir. Fakat derler ki, Malek yüzünden felç geçirmiş imiş. Doğru mu, yalan mı, malûm değil!

Yenilerden Barbara Leonard

Greta Garbo mu? Hayır, Tala Birell

Sinema Haberleri

* Bir Amerikan firması Wells'in meşhur "Görünmiyen adam,, ismindeki romanını filme almaktadır .

* Parlist bil filmin gösterilmesini meneden Fransız sansörü aleyhine dava açmıştır .

* Amerikalı bir muhteri Sakaloid isminde şekerden yapılmış yanmaz bir film ihtira ettiğini iddia etmektedir .

* Alphonse Dawdet'nin meşhur Tartarin de Tarasconu de filme alınmaktadır.

* Paristeki yedinci Edouard tiyatrosu da sinemaya kalbedilmiştir .

* Olga Tscheckova geçenlerde Tanber Taufilm aleyhine açtığı davayı kazanmıştır. Bu suretle 65,000 frank alacaktır.

* Macaristanda "Karıları boşayan erkekler,, kulübü Hollyvood'daki yıldızları kulübe kaydedilmeğe davet etmiştir.

* İktısadî buhran dolayısile Macaristanda 200 sinema kapılarını kapatmıştır. Hükûmet yardımı düşünmektedir.

* Hollyvood'da 1931 - 1932 senesi için 950 kısa (bir bobin) 415 uzun (iki bobin) film çevrilecektir.

* 1931 Amerikan güzeli Loma Duane sinemaya intisap etmiştir.

Şarlo Amerikaya döndü

Uzun müddet Avrupada kalmış olan Şarlo Hollyvoodda avdet etmiştir .

Tasarruf

Eskisine anzaran filmler şimdi daha pahalıya mal oluyor. Onun için Almanya'da baş artistlere verilen haftalığın miktarını fazla görüyorlar. Umumî masarif meyanında birinci ve ikinci derecede artistlere verilen haftalıkların kısılması lehinde bir cereyan hasıl olmuştur. Yalnız bunlara da temettüden bir hisse verilecektir .

Berlinde sinema, tiyatro, ve stüdyo sahiplerinin bir cemiyetleri vardır. Bu cemiyet baş artistlerin haftalıklarının kısılmasına esas itibarile karar vermiştir .

En yüksek Alman artistinin aylığı 3000 mark olacaktır .

Bir keşif

TRİYESTE, 18. A.A.— San-Guiste klisesinde, 1450 senesine ait mühim bir fresk meydana çıkarılmıştır.

M. Laval yolda

İLE DE FRANCE vapurundan, 18. A.A.— M. Hoover ile icra edeceği mülâkat esnasında mevzuu bahsedeceği fikirler hakında intişar etmiş olan haber hakkında kendisine sorulan bir suale cevaben M. Laval, şöyle demiştir:

M. Hoover ile icra edeceğim mülâkat hakkında beyanatta bulunmadığım gibi bulunmıyacağımda... Binaenaleyh bana isnat ve izafe olunan bütün tekliflerin asıl veesası da yoktur. Fransız hükûmetinin vaziyetini, ancak Vashington mülâkatından sonra, aleni olarak söyliyebileceğim.

« Mavi kordon » filminde Jeanne Helbling

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

Başvekilimiz dün avdet ettiler

(Başı 1 inci sahifede)

otlarla diğer vesaiti nakliye Başvekilimizi istikbal için yekdiğerini müteakıp Marmaraya açılmışlardır.

Muhripler de istikbale çıktılar

Saat sekizde alay sancaklarile donatılan Adatepe ve Kocatepe torpido muhriplerimiz Marmaraya açılmış bulunuyorlardı. Torpido muhriplerimiz Ege vapurunu Çekmece açıklarında karşılamışlardır. İki torpidomuz, Egeye yaklaşınca sür'atlerini çoğaltarak geminin etrafında bir daire çizdikten sonra, gemiyi ortalarına almış vaziyette ağır ağır harekete başlamışlardır.

Ege yaklaşıyor

"Sayyat,, muşu, bu esnada Yeşilköy açıklarına vâsıl olmuştu. İstikbalciler, muşun baş tarafına toplandılar, dürbinler elden ele geziyordu. Keskin bir denizci gözü Egeyi çok uzaktan seçti:

— İşte geliyor!

Biraz sonra dürbine de hacet kalmadı. Ege iki torpidomuzun refakatinde bacasından kesif dumanlar çıkararak gittikçe yaklaşmakta idi. Saat tam onda, Sayyat muşu Ege vapuruna doğru dümen kırdı. İnce uzun bir düdük sesi: Muş, İsmet Paşayı selâmlıyor. Artık Egenin güvertesindekileri iyice teşhis etmek kabil oluyordu. Muhterem Başvekilimiz, bu esnada kasketlerini sallayarak istikbale gelenleri selâmlamak için güverteye çıkmışlardı. Paşa Hazretleri, gülerek Tevfik Rüştü Beye bir şeyler anlatıyor, muştaki zevatı tayine çalıştıkları görülüyordu. Muş, bir kaç dakika sonra Egenin bordasına yanaştı. İstikbalciler birer birer gemiye çıktılar. Başvekil Paşa Hazretleri, karşılamağa gelenlerin ellerini sıkarken:

— Ne zahmet ettiniz. Bu yağmur da yoruldunuz. Çok teşekkürler ederim diyorlardı.

Güvertede

Güğertede bir müddet devam eden müsafaha ve samimî derağuşlardan sonra herkes Başvekil Paşa Hazretlerinin etrafına toplanmıştı. Başvekil Paşanın ağzından çıkan sözler, can kulağı ile dinleniyordu. İsmet Paşa Hazretleri seyahat hâtıralarını anlatıyorlardı. Paşa Afyon meb'usu Ali, meclis ikinci reisi Hasan Beylere tevcihi hitap ediyorlardı:

— Çok güzel ve samimî karşılandık. Atinada bize yapılan hüsnü kabul, tasavvurumun çok fevkinde oldu. Polis çemberine rağmen halkın tezahüratı, bütün mânasile samimiyetin bir ifadesi idi. Bu karşılama aynı zamanda Peştede de çok muazzam oldu. Kardeş Macar milleti, bizi candan alkışladı.

Evvelce Peştede elçilik yapmış olan Tahran sefirimiz Hüsrev Bey sordu:

— Paşam Amiral Horti'yi nasıl buldunuz? Hakikaten samimî ve bize karşı çok muhabbeti olan bir Macardır.

İsmet Paşa, bu sözü derhal tasdik ettiler:

— Hakikaten öyle.. Emsalsiz adam.. dediler.

Hüsrev Bey tekrar etti:

— Macarlarla asırlarca beraber yaşadık Paşam... Macarların gösterdiği muhabbette bu beraberlik hâtıralarının çok tesiri var.

Biraz sonra muhavere Yunanistana intikal etti. Afyon meb'usu Ali Bey, bu esnada Yunan Başvekili M. Venizelosun gazetelerde intişar eden makalesinden bahsetti ve Türk-Yunan mukarenetinin daha Lozan konferansında kurulmuş olduğunu ileri süren Yunan Başvekilinin şayanı dikkat sözlerini İsmet Paşaya anlattı.

Başvekilimiz bu sözleri dikkatle dinledikten sonra dediler ki:

— Hâdisat, benim tahminlerimi teyit etmiş oldu. Buna çok memnunum. Atinada halkın yaptığı tezahürat, bu mukarenetin Yunan milletinin arzularına tevafuk ettiğine bende şüphe bırakmadı.

Bundan sonra memleket havadislerine geçildi. İsmet Paşa Hazretleri, son isterlin buhranından ve temevvüçlerinden bahsettiler ve son vaziyet hakkında malûmat istediler.

Ali Bey (Afyon) bu meseleye temas ederken:

— Paşam, dedi, memleketimizin vaziyeti çok kuvvetlidir. Hattâ geçenlerde Aydın demiryolları hissedarlarının içtimaında müdürü umumi tarafından bir nutuk irat edildiğini Temps'te okudum. Müdürü umumî bu nutkunda "kürrei arzda müstakar birkaç millet varsa, bunlardan birincisi Türkiyedir.,, diyerek Türkiyenin malî vaziyetinin sağlamlığına işaret ediyordu.

İsmet Paşa, cevap verdi:

— Ona hiç şüphe yok. Sağlamız ve sağlam durmalıyız, buhran geçicidir.

Muazzam bir mevkip

Bu mükâlemeler cereyan ederken Ege vapurunun etrafı birçok motör, istimbot, vapur ve sandallarla sarılmıştı. Egenin önünden geçerek Akdenize giden ecnebi vapurları telsizle İsmet Paşa Hazretlerinin muvaffakıyetli seyahatlerinden dolayı tebrikâtta bulundular ve aynı suretle telsizle kendilerine cevaplar verildi. Romanya, İsveç, İtalya bandralı bir çok gemiler, Türk sancağını çekerek Paşayı selâmlıyorlardı.. Saat on bir buçukta Ahırkapı feneri istikametine gelinmişti. Önde Ege, sağında ve solunda Adatepe ve Kocatepe muhriplerimiz; bunların arkasında Seyrisefain ve Şirketi Hayriye vapurları daha arkada motör, istimbot, muş, kayık ve sandallar, İstanbulun çok nadir şahit olduğu muazzam bir mevkip halinde limana girildi. Ege Sarayburnu önlerine yaklaştığı sırada limanda bulunan, Amerika, İngiliz, İtalyan, Yunan ve diğer ecnebi bandralı vapurlar, alay sancaklarını çekerek hep birden düdük öttürmeğe başladılar. Limanda ki Türk vapurları da, aynı zamanda düdük öttürüyor. Egeye yaklaşan vapur, istimbot, ve sandallarda bulunan yüzlerce kişi İsmet Paşayı hararetle alkışlıyor "Yaşa İsmet Paşa,, avazeleri ortalığı çın çın öttürüyordu. O sırada bir ses yükseldi:

— Yaşa İsmet Paşa! Lozan gibi bir seyahat yaptın..

İsmet Paşa, bütün bu tezahürata kasketlerini sallayarak selâmlarla mukabelede bulunuyorlardı.

Düdükler öter, alkışlar yükselirken, Adatepe ve Kocatepe torpido muhripleri Ege önünden geçerek Dolmabahçe karşısında demirli bulunan Hamidiye kruvazörü yanında demir attılar. Bunu müteakıp Hamidiye selâm sancağını çekti. Başvekil Hazretlerini toplar atarak selâmladı. Ege Kabataş açıklarına geldiği zaman denizin üzerinde yüzlerce kayık toplanmıştı.

Karada istikbal

Saat 12 ye 10 kala Ege vapuruna Sakarya motörü yanaştı.

İsmet Paşa Hazretleri, valideleri Hanımefendinin ellerini öperek ve refikaları Hanımefendiye veda ederek beraberlerindeki zevat ile Sakarya motörüne bindiler. Motörde Kocatepe ve Adatepe muhriplerile donanmanın selâm ve tazimatını arzetmek üzere gelen donanma kumandanı Şükrü Bey, Paşayı istikbal etti ve gür bir sesle:

— Paşam torpidolar geldiler. Mat lûp evsafı tamamen haizdirler. Müdafaai Milliye vekili Bey arzı tazimat ettiler dedi.

Yağmur şiddetle yağıyordu. Buna rağmen Seyrisefain yolcu salonu rıhtımı önünde kesif bir halk kütlesi bekleşiyordu. Paşa, karaya ayak basar basmaz, Darülfünun ve Türk gençliği etrafı çınlatan Yaşa!.. seslerile İsmet Paşayı selâmladılar. Kolordu muzikası istiklâl marşını çalıyordu.

Bu sırada muhtelif teşekküller namına gelen heyetler Paşaya arzı tazimat ettiler. Burada Başvekilimize muhtelif buketler verildi. İstanbul valisi Muhiddin Bey, dün öğleye doğru Ankaradan avdet etmiş ve Egeden çıktığı bir sırada İsmet Paşa Hazretlerine mülâki olmuştur. İsmet Paşa ilk söz olarak Muhiddin Beye:

— Gazi Hazretleri nasıldırlar?.. diye sormuş, Muhiddin Bey de:

— Çok iyidirler. Ankara zatı âlînize mütehassirdir, hep bekliyorlar Paşam.. cevabile mukabelede bulunmuştur.

Seyrisefain rıhtımında kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşanın başta bulunduğu askerî bir kıt'a selâm resmini ifa etmiş ve İstanbulda bulunan devair rüesası, Borsa komiseri, yerli ve ecnebi banka direktörleri, Balkan konferansı murahhasları, şehrimizde bulunan sefirler Paşayı istikbal etmişlerdir.

Konferans murahhasları, Hasan Bey vasıtasile İsmet Paşaya takdim edilmişlerdir. Başvekil Paşa, kendilerile ayrı ayrı bir müddet görüştükten sonra halkın şiddetli alkışları arasında Hasan Beyi refakatlerine alarak otomobille doğruca Dolmabahçe sarayına hareket ettiler.

İsmet Paşa Hazretleri, dün bir müddet sarayda meşgul olmuş, bazı ziyaretlerde bulunmuş ve geceyi geçirmek üzere akşam üzeri Ege vapuruna dönmüşlerdir.

Başvekil Hazretlerinin bugün Balkan konferansının küşadı münasebetile mukarrer olan nutuklarını irat ettikten sonra Ankaraya hareket etmeleri muhtemeldir. Hariciye vekilimiz şehrimizde iki gün kalacaktır. Bu müddet esnasında Balkan konferansını alâkadar bir sami sıfatile takip edecektir.

İsmet Pş.nın Gazi Hz.ne ve Başvekâlet vekiline telgrafı

ANKARA, 19 (Telefonla) — İsmet paşa İstanbula varır varmaz Gazi Hazretlerine telgrafla arzı tazimat eylemiş ve Başvekâlet vekili Rerik Beye bir telgraf çekerek ve çarşamba günü Ankara'da bulunacağını bildirmiş Tevfik Rüştü Beyin ise Balkan müzakeratını takip için bir kaç gün İstanbulda kalacağını müsaade edilmesini rica etmiştir.

Doktor Refik Bey Başvekilin bu telgrafına derhal cevap vermiştir.

Balkan konferansı bu sabah açılıyor

(Başı birinci sahifede)

"Radinive Narive" gazetesi başmuharriri ve mesai odası kâtibi umumisidir. M. Topaloviç dün "Novotni" otelindeki dairesinde bir muharririmize âtideki beyanatta bulunmuştur:

"— İkinci Balkan konferansından çok iyi neticeler alınacağını ümit ediyoruz. Zaten ilk konferansta bu defa müzakerelere esas olacak zemini hazırlamıştık. Bundan başka, ikinci konferansa gelen delegeler birinci konferansta biribirilerile tanışmış ve aralarında arkadaşlık teessüs etmiş olması da mesaimizi çok kolaylaştıracaktır. Tamamile samimî bir muhit içinde çalışarak müspet işler yapmak mümkündür. Hepimiz biliyoruz ki Balkan itilâfı lâzımdır. Ve bunu istiyoruz. Hattâ diyebiliriz ki, buradan itilâfı yapmadan gitmiyeceğiz.

Konferansta görüşülecek birçok meseleler vardır. Bunların hepsini bir konferansta bitirmek imkânsızdır. En evvel kolay işlerden başlıyarak bunları intaç ettikten sonra diğerlerine geçeceğiz. Hangi meselelerin bu defa halledileceğini şimdiden kestirilemez. Bulgar dostlarımız konferansta ilk iş olarak ekalliyetler meselesinin müzakere edilmesini istiyorlar. Bittabı konferans ruznamesi delegelerin ekseriyeti kararile yapılacak, biz de buna uyacağız. Ekalliyetler meselesile biz de alâkadarız ve bunun halledilmesinde bizim de menfaatlerimiz vardır."

Diğer bir murahhas ne diyor?

Yugoslav murahhaslarından profesör M. Elezoviç de gayet fasih türkçesile şunları söylemiştir:

"— Şimdiki halde ekalliyetler meselesi ruznamede yoktur. Biz bu konferansta ancak ruznameye dahil meselelerle meşgul olabiliriz. Heyeti murahhasalar daha şimdiden biribirlerile temasa başlamışlardır. Konferans heyeti umumiyesine arzedilecek meseleler daha evvel heyeti murahhasalar arasında görüşülerek, esas itibarile bir anlaşma temin edilecektir. Binaenaleyh heyeti umumiyede uzun münakaşalar olmaksızın bunların karara bağlanacağını ve müzakeratın tamamen dostane surette cereyan edeceğini zannediyoruz. Ayrı ayrı uzlaşmak yolu, konferansın sakin olmasını temin edecektir."

Ziyaretler

Topaloviç'in refikası Yugoslav Kadın birliğinin delegesi olarak konferansa iştirak edecektir. Dün saat on dört buçukta Yugoslav murahhasları "Kontinantal" oteline giderek Bulgar heyeti murahhasasını ziyaret etmişlerdir.

İki heyet azalarının iştirakile bir içtima aktedilereke konferansta alınacak hattı hareket ve konferansın ruznamesi görüşülmüştür. Bu içtimada bilhassa ekalliyetler meselesi mevzuu bahsolduğu ve Bulgarların noktayı nazarlarında israr ettikleri söylenmektedir."

Başvekil Yıldızda

Başvekil İsmet Pş. Hz. saat on altıya doğru Yıldız sarayını ziyaret etmişlerdir. İsmet Pş. Hz. sarayda bir saat kalarak konferans reisi Hasan B. ile bir likte her tarafını gezmişler, hazırlıklar etrafında izahat almışlardır.

Bu esnada ihzarî içtima için saraya gelmiş olan Balkan murahhasları Başvekilimizle tanıştırılmış ve konferans mevzuu üzerinde müdavelei efkârda bulunmuşlardır.

İsmet Pş. Hz. saat on yedide saraydan ayrılmışlardır.

Saat on yedide Başmurahhasların ve her heyetten üçer azanın iştirakile konferans meclisi Trabzon meb'usu ve konferans reisi Hasan B. in riyasetinde toplanmıştır. Geç vakte kadar devam eden bu hafî içtimada konferansın ruznamesi tesbit ve tanzim edilmiştir.

İçtimaı müteakip Hasan B. tarafından Meclis azaları şerefine bir akşam ziyafeti verilmiştir.

Resmî tebliğ

İkinci Balkan konferansı umumî kâtipliğinden:

Balkan konferansı meclisi bugün öğleden sonra saat dörtte Yıldız sarayında toplanmıştır.

Meclis, yarın aktedilecek olan küşat celsesinde ilk olarak Hasan Beyin söz almasını, badehu Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinin bir nutuk irat eylemesini, bu nutuktan sonra riyaset divanının intihabını ve müteâkiben tebliğ telgraflarının okunmasını kararlaştırmıştır.

Bundan sonra komisyonlara riyaset edecek olan zevatın intihapları yapılmıştır.

1 — Teşkilât komisyonu; reis Hasan Bey (Türkiye)

2 — Siyasî mukarenet komisyonu reis M. Stefan Cocio Pop (Romanya)

3 — Harsî mukarenet komisyonu; reis Mehmet Bey Konistza (Arnavutluk)

4 — İktisat komisyonu ; reis M. Papanastassiou (Yunan) (Mumaileyh aynı zamanda Balkan misakı komisyonuna da riyaset edecektir).

5 — Sıhhat ve içtimaî siyaset komisyonu; reis M. Yonitch (Yugoslavya)

6 — Münakalât komisyonu; reis M. Sakazoff (Bulgaristan)

Meclis; teşkilât komisyonunda muhtelif heyeti murahhasaları temsil edecek olan âtide isimleri münderiç murahhasları tayin etmiştir:

Arnavutluk: Mehmet Bey Konitza, M. Leonida Natchi, M. Bedri Pejanı.

Bulgaristan: M. Yanko Sakazoff, M. Andrè Tochew, M. le Profesör P. Ghenov.

Yunanistan: M. Papanastasiou, M. Mylonas, M. Bakalbassis.

Romanya: M. Cocio Pop, M. V. V. Pella, M. Vladescu Rocoasa.

Türkiye: Hasan Be, Ruşen Eşref Bey, Ali Rana Bey.

Yugoslavya: M. Velibor Yonitch, M. Givko Topalovitch, M. V. Djordjevitch.

Meclis, tevhidi hukuk komisyonunun harsî mukarenet komisyonuna raptedilmesine ve başka yeni komisyonlar teşkil edilmemesine karar vermiştir.

Meclis, bundan sonra Selânikte ittihaz edilmiş olan kararlara tevfikan ikinci Balkan konferansının âtide münderiç bulunan ruznamei müzakeratını tesbit eylemiştir.

Müzakere ruznamesi

1 — Siyasî

a) — Balkan misakı ve hâli hazırda mer'i bulunan muahedeler ahkâmının dürüst bir tarzda tabikına ait ekalliyetler de dahil olmak üzere işbu muahedelerden mütevellit taahhüdatın icrasına müteallik ve Balkan milletlerinin siyasî mukarenetine mâni teşkil eden bilcümle müşkülâta dair hususî komisyon raporunun münakaşası.

b) — Terki teslihat konferansı.

2 — İktısadî

a) — Zahireler ve tütünün müşterek himayesi.

b) — Balkan memleketleri arasında bir ticaret odasının tesisi.

c) — Balkan memleketleri kredi müesseselerinin iştiraki meselesi.

3 — Harsî mukarenet

a) — Balkan milletlerin tarihine ait vesikaların vücude getirilmesi için bir enstitü tesisi.

b) — Balkan memleketleri hukukunun peyderpey tevhidi.

4 — Münakalât komisyonu

a) — Balkan memleketleri merkezi hükûmetleri arasında bilâ vasıta münakaltâ icrası için demiryollarının biribirine bağlanması ve köprülerin yaptırılması.

b) — Postaların ve telgraf ve telefon muhaberelerinin tevhidi.

c) — Hava münakaleleri.

5 — Sıhhat ve içtimaî siyaset komisyonu

a) — Balkan devletleri tebealarının Balkan devletleri arazileri dahilinde serbestçe gezmeleri ve çalışmaları hakkında komite raporunun münakaşası ve bu bapta bir karar verilmesi.

b) — Balkan memleketleri sıhhat işleri mesaisinin teşriki.

c) — Müteehhil kadınların tabiiyetleri hakkında münakaş.

Terki teslihat meselesi

Meclis, aynı azmanda yakında toplanacak olan terki telihat konferansile meşgul olmayı ve amelî neticeralara lehindeki harekete iştirak eylelere varmasını teminen işbu konfemeği kararlaştırmıştır. Balkan konferansı bu bapta bir temenni serdedecektir.

Meclis, Balkan milletlerinin mukarenetlerine muhalif bulunan mânileri tahlil ve Balkan misakını tetkik maksadile her bir heyeti murahhasa için üç azadan mürekkep bir komite tesisine karar vermiştir.

İşbu komite şu suretle teşekkül etmiştir:

Arnavutluk: Mehmet Bey Konitza, İhsan Bey Libahova, Suat B. Aslani.

Bulgaristan: M. Sakazoff, M. Guenoff, M. Tocheff.

Yunanistan: M. Papanastasiou, M. Prefesseur Spiropolos, M. Bakalbassis.

Romanya: M. Pella, M. Mirto, M. Craciun.

Türkiye: Ahmet Reşit Bey, Tahir Bey, Muzaffer Bey.

Yugoslavya: M. Zivko Topalovitch, M. Stephane Popovitch, M. Yonitch.

Meclisin kararı mucibince, konferansın umumî celseleri alenî olacak fakat komisyonların celseleri, aksi bir karar olmadıkça hususî olacaktır.

Sıhhat ve içtimaî siyaset komisyonuna gelince; Balkan tebealarının kendi memleketlerinden gayri olan Balkan memleketlerinde tabi bulunacakları rejimin tesbitine matuf bir mukavele projesinin tetkiki maksadile tali bir komite teşkil edecektir. İşşbu tali komite âtideki zevattan mürekkeptir:

Arnavutluk: Kemal Bey Yusufati, Bedri Bey Pejani, Ziya Bey Bejleri.

Bulgaristan: M. Anghel Nicoloff M. Pandoff, M. G. Stanoff.

Yunanistan: M. Lambiris, M. Z. Zvolos, M. Sideris.

Türikey: Vasfi Reşit Bey, Vehbi Bey, Nizameddin Alî Bey.

Yugoslavya: M. Popovitch Steva, M. Tomitchich, Mm. Topalovitch.

Romanya: M. Trancu Jaşi, M. Raducanu, M. V. Racoasa.

Meclis, nihayet, komisyonlarından her birinin birer ikinci reis intihap etmelerine karar vermiştir.

Küşat celsesi

Konferansın küşat merasimi bu sabah saat onda Dolmabahçe sarayında altı Balkan milletini temsil eden 200 murahhasın iştirakile icra edilecektir.

Konferans reisi Hasan B. in kısa bir nutkunu müteakip Başvekil İsmet Pş. Hz. bir nutuk irat ederek, konferansı küşat buyuracaklardır.

Bundan sonra heyeti murahhasaların reisleri de birer nutuk söyliyecellerdir. Müteakiben konferansın ihtisas komisyonları teşkil edilerek bu ilk âlenî içtimaa nihayet verilecektir.Bu içtimada 6 komisyon yapılacağı anlaşılmıştır. Bu komisyonlar bugün öğleden sonra saat on beşte Yıldız sarayında kendilerine tahsis edilen dairelerde hafi olarak toplanacaklar ve konferansa verilecek raporları ihzara başlıyacaklardır.

Bu akşamki ziyafet

Bu akşam Belediye reisi Muhiddin B. tarafından, konferans azaları şerefine Tokatliyan'da 300 kişilik bir ziyafet verilecektir. Muhiddin B. bu münasebetle bir nutuk irat ederek şehir namına murahhaslara beyanı hoş amedi edecek, buna heyeti murahhasaların reisleri mukabelede bulunacaklardır.

Yarın

Yarın sabah ta ihtisas komisyonları Yıldız'da toplanacaklardır. Yarın öğleden sonra murahhaslar Asarı atika müzesile Topkapı sarayını gezecekler ve saat on yedide Kadın Birliğinde şereflerine bir çay ziyafeti verilecektir.

İkinci içtima

Konferans heyeti umumiyesi cuma günü sabah saat dokuz buçukta ikinci içtimamı Yıldız da hazırlanan büyük salonda aktedecektir .

Murahhas heyetleri için salonda sağdan itibaren alfabe sırasile yer ayrılmıştır. Murahhaslara konferans münasebetile hazırlanan "Balkan Birliği bayrağı ile "ikinci Balkan konferansı,, ibaresini muhtevi siga ralar ve konferansa mahsus rozetler tevzi edilmiştir.

Yıldız sarayının methaline Balkan Birliği bayrağile altı Balkan hükûmetinin bayrakları asılmıştır.

Yıldız'da bir istihbarat ve neşriyat bürosu teşkil edildiği gibi Türk ve ecnebi matbuatı mümessillerine ayrı ayrı daireler tahsis edilmiş ve bunlara telefon da vazedilmiştir.

İstihbarat işleri

Anadolu Ajansı Yıldız sarayında konferans esnasında faaliyette bulunmak üzere bir büro tesis etmiştir. Bu büroda fransızça olarak müzakeratı tesbit için 4 stenodaktilo Hanım tavzif edilmiştir. Bu teşkilâtla konferans zabitları aynen tutularak içtimalardan pek az sonra bunlar teksir edilip murahhaslara dağıtılacaktır.

Üçüncü konferans

Gelecek seneki üçüncü konferans Bükreşte ve Romen Başmurahhasının riyasetinde toplanacak ve böylece münavebe suretile konferans müteakip senelerde diğer Balkan memleketlerinde toplanacaktır.

İkinci Balkan konferansında müşahit sıfatile hazır bulunacak olan beynelmilel sulh bürosu heyeti murahhasası dün gelmiştir.

6 kişilik olan bu heyet M. Lafonten'in riyasetindedir. Konferans müzakeratını takip için Avusturya gazetecilerinden M. Dr. Giroviski de gelmiştir.

Şehirde gece tenviratı

Taksim âbidesi ile Galata kulesinin geceleri elektrikle tenviri için lâzım gelen tesisat ikmal edilmiş ve dün geceden itibaren tenvirat başlamıştır.

Galata kulesine 4 tane de kuvvetli projektör konmuştur. Tenvirat gece 24 e kadar devam edecektir. Abide ve kule tenvirat ile güzel bir manzara arzetmektedirler. Tenvirat her gece yapılacaktır.

Egede son gece

(Başı 1 inci sahifede)

de bir pasta yapılmıştı. Pastanın üzerinde Seyrisefainin uğradığı iskeleler işaret edilmişti.

Yemeğin sonunda Seyrisefain müdürü umumîsi Sadullah Bey ayağa kalkarak Seyrisefainin büyük hâmisi sıfatile İsmet Paşaya beyanı tazimat etti.

Bunu müteakıp te Akşam gazetesi Başmuharriri Necmeddin Sadık B.; maiyetinde giden gazeteciler namına İsmet Paşaya teşekkür etti ve seyahat devam ettiği müddetçe gazeteciler hakkındaki gösterdikleri mu-

İsmet Pş. geminin bordasından ufku tetkik ediyor

habbetten dolayı şükranlarını beyan ederek kendilerine hayırlı seyahatler temenni etti.

Başvekil bunun üzerine ayağa kalkarak seyahatte kendilerine refakat eden gazetecilerin her birinden ayrı ayrı memnun olduğunu söyledi ve matbuatımızın vatan ve memleket yolunda mütemadi çalıştıklarını beyan etti, Dedi ki:

— Bu seyahatte gazetecilerin benimle beraber bulunmaları benim için bir kuvvet teşkil etmiştir.

İsmet Paşa sofradan kalkarken Atina ve Peşte seyahatlerinin hususle getirdiği memnuniyetli intibalara işaret ederek senelerden beri haricî siyasetimizi muvaffakıyetle ve dirayetle idare eden Tevfik Rüştü Bey hakkında çok stayişli ve muhabbetli beyanatta bulunmuştur.

Yemek esnasında donanma kumandanı Şükrü imzasile gelen bir telsizde bayrak merasimi yapılan yeni torpidolarımızın İsmet Paşayı istikbale gelecekleri bildiriliyordu. İsmet Paşa donanmanın nezaketine teşekkür etmiştir.

Bundan maada İstanbuldaki istikbal programının teferrüatı hakkında gelen telgraflar okunmuş ve Müdafaai Milliye vekili Zekâi B. den yeni torpidolarımızın bayrak merasiminde bulunduğu hakkında da bir telgraf gelmiştir.

Seyahatin son gecesi İsmet Paşa ayağa kalkarak Büyük Gazinin şerefine ve sıhhatine idarei ekdah etmiş ve şiddetle alkışlanmıştır.

Bulgar gazetecileri de dün geldiler

(Başı birinci sahifede)

Palas oteline indiler. Otelde öğle yemeğini müteakıp şehrin muhtelif yerlerini gezdiler.

Ziyafet

Dün akşam saat yirmide İstanbul Matbuat cemiyeti tarafından misafrimiz olan Yunan ve Bulgar gazetecileri şerefine Park otelinde mükellef bir ziyafet verilmiştir. Bu münasebetle Matbuat cemiyeti reisi Hakkı Tarik B. bir nutuk irat ederek meslektaşlarımızın memleketimizi ziyaretlerinden mütevellit memnuniyetten ve Balkan itilâfının kolaylaşması hususunda Balkan gazetecilerinin ifa edecekleri mühim rolden bahsetmiştir.

Hakkı Tarik B. ezcümle demiştir ki:

"— Bu kıymetli temas fırsatından istifade ederek tebarüz ettirmek isterim ki Bulgaristan ve Yunanistanın bu kadar güzide şahsiyetlerile ayrı ayrı yapılmış bu iki ziyaretinin alelâde seyyah ziyaretinden farklı ve yüksek bir mahiyeti, alelâde bir tanışmadan doğacak anlaşmalardan yüksek bir anlaşma kıymeti olmak tabiîdir.

Biz ve Bulgarlar ve Yunanlılar yalnız hudutlarda yan yana yaşamıyoruz; adetleri, zevkleri, ruhları aşağı yukarı biribirini andıran memleketlerin çocuklarıyız; ihtiyaçlarımız aşağı yukarı biribirinin aynıdır. Biribirimizden ne zengin, ne fakiriz, menfaatlerimizde birlik vardır. Halbuki bir de bu menfaatin bütün Avrupa, bütün dünya sulhünün de menfaati olduğunu düşününüz, tabiî ve büyük iş bölümlerinin kendi topraklarımıza ayırıp verdiği kabiliyetler ve temin edeceğimiz enerji ve kuvvet israfının men'i sayesinde Balkanlarda — halledilmemiş kalan ihtilâflar varsa düğümlerini çözecek ve eski medeniyetlere yuva olmuş yurtlarımız üstünde yeni, müşterek bir medeniyet kuracak. — Bir yeni dünya inkişafının anahtarını sakladığınızı teslim edeceksiniz."

Müteakiben Hakkı Tarik B. Bulgar, Yunan memleketleri ve Bulgar, Yunan matbuatı ile onların güzide mümessilleri şerefine kadehini kaldırmıştır.

Misafirlerimizin nutukları

Hakkı Tarik B. in nutkundan sonra Bulgar heyetinden M. Vasilyos parlak bir nutuk irat etmiştir. M. Vasilyos sık sık alkışlanan nutkunda Yeni Türkiyeden hararetle bahsetmiş, Türkiye'nin çok demokrat olduğunu söylemiş, büyük bir istikbale namzet olduğunu ilâve etmiştir.

Balkan konferansına temas eden hatip takip edilen yüksek gayeleri izah etmiş, konferansın muvaffakıyetle intacı için bütün murahhasların hüsnü niyetle çalışacaklarını söylemiştir.

M. Vasilyos Gazi Hazretlerinden hararetle bahsetmiş ve; "Vaktile Sofya'da, aramızda, ateşemilter bulunan Büyük Gazi vücude getirdiği büyük inkılâplarla bütün dünyanın en büyük adamı vaziyetine geçmiştir" demiştir.

Bundan sonra Yunan muharrirler cemiyeti reisi M. Kroniyohakis de çok alkışlanan bir nutuk söylemiştir. Yunanlı hatip Türk - Yunan munasebatının hüsnü tanziminden, son itilâflardan bahsettikten sonra Yunanistana giden mübadillerin vaziyetlerine temas etmiş Türkiye'ye yeni bir muhaceret mevzubahs olmadığını Yunanistanın bu mübadillere ihtiyacı olduğunu söylemiştir.

Nutkuna devam eden M. Kraniyotakis : "Türkiye'den Yunanistana giden vatandaşlar bir nıfak unsuru değil, dostluk unsurudur. Bunlar her iki milletin dostluğuna mütemayil insanlardır. Yunanistanda harp istiyen hiç bir fırka yoktur. Balkan konferansında heyeti murahhasamız sulhuperverliğini ispat edecektir." demiştir.

Hatip Balkan milletlerinin ittihat edeceklerine kani bulunduğunu da beyan etmiştir .

Nutuklar sürekli alkışlarla karşılanmış ve ziyafet çok samimî bir hava içerisinde cereyan etmiştir.

SPOR

Atina müsabakaları nasıl olmuştu?

Herkes söyleyeceğini söyledi. Müsabakaların içyüzünü öğrenmek için, bir de kafile reisi Bürhanettin Beyi dinleyelim

İSTANBUL 19 A.A. — Atinada yapılan 2 inci Balkan oyunlarına iştirak eden Türk atlet ve tenisçilerinin muvaffakıyetsizlikleri hakkında, etrafta deveran eden mütenakıs iddialar üzerine atletizm federasyonu ve kafile reisi Burhanettin Beye müracaat ederek meselenin tenvirini rica ettik. Bürhanettin Bey bize şu izahati verdi:

İkinci Balkan oyunlarına riyasetim altında iştirak eden Türk kafilesinin beklenilen neticeyi almaması üzerine matbuatımızda gıyabımızda veya avdetimden sonra intişar eden bütün yazılar şöyle hülâsa edilebilir:

1 — Atletler hazırlanmadan gittiler.

2 — Orada iyi bakılmadılar.

3 — Yunanlı Stearterin değiştirilmesi için çalışılmadı.

Bu iddialar tamamen esassızdır. Size bunları birer birer isbat edeceğim:

1 — Atletler çalışmış olarak gittiler. Bunun en büyük delili (Semih) in 100 ve 200 metreye girmemesi yüzünden müsabıkların maneviyatı kırılmış olmasına rağmen:

A — 100×4 Türkiye ve Balkan rekoru.

B — 200 Türkiye ve Balkan rekoru.

C — Türkiye disk rekoru.

D — Türkiye gülle rekoru.

E — Yunan usulü disk Türkiye rekoru.

F — 10,000 metre Türkiye rekoru.

G — Yüksek atlama Türkiye rekoru. Rekorlarının kırılmış olmasıdır. Takımımız buradan gitmeden evvel bir muharrir "Eğer kaybederlerse kabahat çocuklarda değil, asıl onları hazırlamadan götürenlerdedir Lâkin kazanırlarsa sırf tali eseri olacaktır diye yazmıştı. Tali eseri olarak bir futbol maçı, hattâ bir tenis maçı kazanılır. Bir yarışta da birinci gelinebilir. Çünkü hasım sizden de fena olur, ona galebe edersiniz. Lâkin tesadüf ve tali eseri olarak rekor kırılmaz. Çünkü rekor takatın son derecesi demektir. Hazırlanmadan rekor kırabileceğini en cüretkâr mugalatacılar bile iddia edemezler.

10,000 metreyi koşarken ayağına kramp girip 3000 metreyi krampla koşarak yarışın sonunda bayılan ve kalp teşevvüşatı sebebile dört gün hastanede kalan Mehmet krampa rağmen Türkiye rekorunu kırmıştır. Bu yarıştan bir hafta evvel Mehmet Atinada da 10000 metreyi 34 dakika 17 saniyede yapmıştı. Son Balkan müsabakalarında 10,000 metre birincisinin zamanı 34 dakika 22 saniyedir.

Yüksek atlamada ikinci olan Haydar geçen sene 1,65 ile tasfiyeye uğramıştı. Bu sene 1,80 ile ikinci olmuştur. Hazırlanmıyan adam bu tarakkiyi gösteremez. Geçen sene sonuncu olan Veysi bu sene her milletten gelen 10 müsabık içinde gülle ve diskte 5 inciliği almış yani yarıdan yukarı çıkmıştır. Ancak iki senedir bu idmana başlamış olan bu gençten Balkanlarda birinci gelmesini mi istiyordunuz?

2 — Seyahat, ikamet, iaşe, orada en iyi şekilde idi.

A — Diğer milletler ikinci sınıfta seyahat ederken bizim kafilemiz birinci sınıf kamarada seyahat etti.

B — Atinanın en yüksek ve geçen sene Balkan konferansına giden hey'eti murahhasamızın oturduğu her odasında banyo ve sıcak, soğuk akar suyu olan Akropol palasta oturduk. Ve yemek listesini kendimiz tertip ettik.

C — İdmana, müsabakaya hattâ gezmelere otomobillerle gittik geldik.

D — İdman levazımının en iyisini seçtik.

E — Atinada müsabakalara iştirak eden beş millet içinde yalnız bizim ve Yunanlıların masajcısı vardı. Şu farkla ki; Yunanlıların bir tane i ve bizim de iki tane idi..

Ikamet ve seyahat şeraitimiz en yüksek hayat yaşayan bir adamın bile evinde bulamayacağı derecede idi.

F — Kafileden hiç kimse ikamet iaşe ve idareden en ufak bir şikâyet bile edememiştir. Hiç bir kafile bizimki kadar mükemmel ve zengin şerait altında bulunmamıştır.

3 — Yunanlı Starter meselesi.

Geçen sene Balkan oyunlarındaki Yunanlı Starter iyi değildi. Federasyonumuz bu sene Balkan oyunlarına iştirak için bitaraf millete mensup bir Starter (Hareket âmiri) tayinini şart koştu. Hattâ bunun masrafından kendi hissesine isabet edecek kısmını vereceğini de Yunan teşkilâtına bildirdi. Müteaddit muhaberelerden sonra Yunan teşkilâtı 16 eylûl 931 tarihli son mektubunda bir Amerikalı Starter bulacağını ümit ettiğini yazdı. Fakat müsabakaların icrasından bir gün evvel anlaşıldı ki; bulacaklarını ümit ettikleri Amerikalı Atinada değilmiş. Bu yüzden bize karşı olan vaitlerini yapamadılar. Biz de bu şerait altında müsabakalara iştirak edemiyeceğimizi kat'iyyen bildirdik. Ve münasebet inkitaa uğradı, Bu inkita oyunların başlayacağı günün gecesi saat 11 de olmuştu. O gece saat 3 buçukta bizim Atina elçiliğinden bir mektup aldım. Bu mektupta İsmet Paşa Hazretlerinin huzuriyle şereflenen müsabakalara iştirak etmemekliğimizin tevlit edeceği namüsait neticeleri zikredildikten sonra müsabakalara iştirakimiz lüzumu bildiriliyordu. Bu mektup mevcuttur.

Ertesi sabah İsmet Paşa Hazretlerine arzı tazim ederken Yunanlılarla mevcut ihtilâf ta mevzuu bahsoldu. Ve İsmet Paşa Hazretlerinden "Sportmen ve centilmen olunuz müsabakalara giriniz,, şeklinde emir telâkkî ettim. Artık bundan sonra Türk kafilesi için bu Balkan oyunlarına iştirak meselesi bir atletik hâdise olmaktan çıkarak millî bir vazife olmuştu... Bu emirleri kafileye tebliğ ettim. Tabiî hepsi itaat ettiler. Yalnız ilk gün koşmalar ve ilk müsabaka olan 100 metreye girmesi mürettep olan ve girseydi 100 metreyi kazanarak Atina stadina İsmet Paşa hazretlerinin huzurile ilk bayrak olarak Türk sancağını çekdireceği muhakkak bulunan Semih Yunanlı Starterinin değişmediğini ileri sürerek bütün rica ve ısrarlara rağmen yarışa girmedi.

Unutmayınki; Bu genç atletik takımın kaptanı ve bizim en çok itimat ettiğimiz bir adam idi. Semihin 100 metreye girmemesi takımın maneviyatını berbat etti.

10000 metrede birinci olmasını umduğumuz Mehmedin âsabı bozuldu. 7 'inci kilometrede ayağına kramp girdi ve yarışı yarım bırakmak için 3000 metre krampla koşarak bayıldı. Haydar, Asabileşti. 1,85 de çıtayı düşürdü. Birincilik alacak iken ikincilik aldı. Ertesi gün Romanya takımı kaptanının müdahalesile Starter 5 Balkan milletinin göstereceği 5 namzet arasında kur'a ile ve her yarışa ayrı adam koymak takarrür etti. aFkat muhakkak idi ki, orada buluna bilen ecnebî mümessilleri arasında iyi Starter yoktu. Buna rağmen bu şekli kabul ettik. Bizden de mualim Her Abrahamı verdik.

O gün Mehmet Alinin de Semih gibi müsabakalara girmeyeceğini haber aldık, ve çağırdım. Evvelâ Starter meselesi hakkında tesbit edilen yeni şekili izahtan sonra bilâkaydüşart bundan sonraki müsabakalara girip girmiyeceklerini sordum. İki saata kadar düşünüp bana cevap vermelerini söyledim. Bu iki saattan sonra Semih bilâkayit ve şart diğer müsabakalara gireceğini söyledi. Lâkin Mehmet Ali eğer muallim Her Abraham hareket amiri olmazsa ben koşmam dedi. Böyle şartla koşuya gidilemeyeceğini ve bilâkayit ve şart cevap vermesini istedim. Müsabakaya girmiyeceği cevapını verdi. Bende kendilerile birlikte takım koşularına girmek ve onlara ihtiyat olmak üzere getirilmiş olan diğer 6 arkadaşlarile birlikte ertesi günü memlekete iade edileceklerini tebliğ ettim. Bu tebliğ akşam saat 9,30 da oldu. Daima bizle beraber bulunan İstanbullu bir Rum ailesinin atletizme çok meraklı ve bizim koşuçularla spor çihetinden çok alâkadar bir kızı o esnada otelde idi. Çocukların ertesi günü iade edilecek lerini işitti, ve gitti. Uzun uzadıya kendilerini iknaa çalıştı. Ve o bizden fazla muvaffak oldu. Onun sözleri üzerine Mehmet Ali ve Semih koşulara bilâkayıt ve şart girmeği kabul ettiler. Burada uzun uzadıya muhakeme yurutmiyeceğim. Yalnız vak'ayı kaytle iktifa ediyorum. Bu söz üzerine tabiî iadeden sarfı nazar ettik. Fakat her ikiside verdikleri sözü tutmadılar. Semih ve Mehmet Ali Balkan bayrağına iştirak etmedikleri gibi Semih 200 metreyede girmedi..

Bu yüzden:

100 metrede birincilik (5) puvan.

200 metrede birinciilk ve ikincilik (9) puvan.

Balkan bayrağında ikincilik (4) puvan.

Yani ceman 18 puvan alacak iken bugün 5 puvan aldık ki; aradaki 13 puvan zarar bu iki gençin itaatsızliği eseri olarak gaypeyledik. Bu sene aldığımız 22 puvana bu 13 puvanı ilâve edersek sayımızın yekunu 35 olur. Bu sene Bulgarların puvanı 30 idi. Şu halde Bulgarların fevkine çıkıyorduk. Yunanlı Starter meselesini izah ederken ilâve etmeliyim ki; bir kafileye girmiş olan atlet veya oyuncu seyyahat ikamet, iaşe, idman, müsabaka hususlarında edna mertebe istiklâle malik değildir. Bir nefer gibi kafile reisine itaate mecburdur. Ve bu itaati evvelden kabul ve taahhut ederler. Binaenaleyh bu iki gençin vaziyetleri Türk sporunda emsalsiz bir inzibat yarası olmuş ve maalesef Türk efkâr ve hissiyati milliyesi bu yüzden hırpalanmıştır.

Tenise gelince:

Geçen sene Romen ve Yunanlılarla oynadık. İkisinide yendik. Çift erkekte birinci olduk. Bu sene geçen seneden fazla olarak Yugoslavlar çok kuvvetli bir takımla tenise iştirak ettikleri gibi Romenlerde (Mişu) ismindeki maruf beynelmilel oyuncuyu takımlarına soktular. Biz buna rağmen Bulgarlar ve Yunanlıları yine yendik.

Fakat diğer ikisine de yenildik. Üçüncü olduk.

Şimdi hulâsa etmeliyiz.

Biz buradan giderken teşkilâtımıza karşı Balkanlarda bir iki birincilik ve ikincilik birkaç tasnif derecesi (Yani beşinciden yukarıya doğru) vadetmiştik. Eğer Semih ve Mehmet Ali istediğimiz koşulara girselerdi, onların girmeleri üzerine kazanılan ve bizim iddiamızı teyit eden, 100 X 4 bayrak birinciliğinden başka 100 ve 200 de birinci ve ikincilik alacak ve yüksek atlamadaki ikinciliğe geçen sene fena şerait altında; 5000 de üçüncü olan Mehmedin 5000 ve 10000 de alacağı en aşağı bir ikinciliğini ilâve edesek tahminimizde isabet etmiş olacaktık.

Şimdi itaatsizlik, disiplinsizlik meselesi bertaraf edilirse, bizim atletlerimizin bugün elde ettikleri derecelerden yukarısını onlardan istemeye kimsenin hakkı yoktur. Bu atletlerin yetişmesi için hangi stat, hangi pist, hangi anasır, hangi beynelmilel müsabaka, ve hangi alâkadar halk gösterilebilir. Türkiyedeki atlet adedi en geniş tahminlerle 500 u geçmez. Yunanlıların son seneki statistikine nazaran 50,000 atlet vardır. Yani bizden 100 defa fazla. Orada 100,000 kişilik bir stad atletizmin emrindedir. Hemde 40 seneben beri, bizde daha ölçüsü ve çizgisi belli, bir pist yeni yapılabildi. Oradaki müsabakalara 70 bin kişi seyirci gelir. Bizde kapıları açarız da 700 kişi gelirse memnun oluruz.

Tenise gelince;

İstanbulda tenis meşgul bir tek klüp vardır. Ve bu klübün üç iyi oyunçusu vardır. Bu oyuncuların yerine koyacak başka adamımız da yoktur. Türkiyede cidden tenisi oynayan 100 kişi bulamazsınız. Bu 100 kişinin içinden üç kişi çıkar da size Balkanda üçüncülük verirse öpüp başınıza koymalısınız. Inaninki; istinat ettiği kütlenin nisbetine nazaran spor, Balkanlarda kendinden beklenilebilecek neticelerin 10 mislini elde etmiştir. Akıllı adamların itiraz etmiyeceğine emin olduğum bu sözlere mukabil bir Türk spor kafilesinin galebe veya mağlûbiyeti sebeplerini hâlâ bir kafile reisinin şahsında aramak ve o şahıs değişince her şeyin yarine geleceğini ve Türk sporunun Balkanlarda birinci olacağını düşünmek belki tatlı bir ümittir. Fakat bu bizde sporun tarakkisine mütevakkıf olduğunu münevverlerin de anlamadığına bir delildir.

Bu izahatımdan sonra Balkan oyunları hakkındaki, efkârı umumiyenin hükmü ne ise onu kabulda bir dakika tereddüt etmem.

Matbuat sergisi için bir rica

İstanbul matbuat cemiyeti reisliğinden:

1 teşrinisani 1931 ilk türk gazetesi çıktığının yüzüncü yıl dönümüne tesadüf ediyor. Cemiyetimiz o gün İstanbulda bir matbuat sergisi açacaktır. Sergi ilk günden beri çıkan gazete ve mecmualardan nümuneler arzediyor.

Türkiyede en son gün, hafta ve ay içinde çıkan nüshalarla serginin tamamlanmasını arzu eden cemiyetimiz rica ediyor:

Gerek İstanbulda ve gerek memleketin başka yerlerinde çıkmakta olan gazete ve mecmua sahipleri, bir teşrinisani 1931 sabahı erken sergide bulunup teşhir edilecek surette yetiştirilebilecek en son çıkanlarından ikişer nüshasını Ankara caddesinde Orhanbey hanındaki cemiyet merkezine elden veya posta ile tevdi buyursunlar.

Tiyatro, Sinema

İstanbul Belediyesi
Darülbedayi temsilleri

BUGÜN akşam saat 21,30 da

Velinin Çocuğu

Komedi 5 Tablo

Yazan: Corbuccia.

Tercüme eden: İ. Galip.

Talebe ve Muallimin gecesi.

TEŞEKKÜR

Müteveffa Komandatore Domeniko Brazzafolli Efendinin cenaze merasimine lütfen iştirak ederek ibrazı nezaket ve muhalasat etmiş olan memurini resmiyeye, sefarethanelerle konsolosluklar erkânına, Seyrisefain kumpanyaları mümessillerine, erkânı matbuata, müessesatı ticariye ve maliye erkânına, cemiyetlerle müessesatı hayriyeye, ve diğer zevatı muhteremeye ayrı ayrı arzı şükran etmeğe maddeten imkân bulamadıklarından, Brazzafolli - Badin - Damini aileleri hissiyatı minnettaranelerin iblâğına ceridei feridelerinin tavassutunu rica ederler.

İstanbul 20 Teşrinevvel 1931.

* * *

Pek kıymettar erkânından birisini zayi etmekle dilhun olan LLOYD TRİESTİNO Kumpanyası, müteveffa müfettişi umumî Komandatore Domeniko Brazzafolli Efendinin hatırasını tebcilen izhari teessür etmiş olan ehalii beldenin kâffesine an samimülkalp arzı teşekkür eder.

İstanbul 20 Teşrinevvel 1931.

Dr. İhsan Sami

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

Öksürük ve nefes darlığı için pek tesirli ilâçtır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189

Her eczanede bulunur.

İLÂN

İstanbulda Sultanhamamında Haçapolo hanı altında 31 numaralı mağzada manifatura ticaretile iştigal eden Mustafa Nuri oğlu Hasan ve şurekâsı şirketinin konkordato akdi için mühlet itâsı zımmında vaki olan müracaatı İstanbul İcra Riyasetince kabul edilerek Komiserlik vazifesini ifâ etmekliğim takarrür etmiş olduğundan:

1 — Mezkûr ticaretanede alacağı olanların alacaklarını müsbit vesikalarla birlikte 20-10-931 tarihinden 8-11-931 tarihine kadar saat 17-18 arasında Galatada Nordstern hanında 3-4 numaralı yazıhaneye müracaat ederek alacaklarını kaydettirmeleri ve bu müddet zarfında alacaklarını kaydettirmemiş olanların konkordato müzakeresinden hariç kalacakları.

2 — Alacaklıların 9-11-931 tarihinden 18-11-931 tarihine kadar saat 17-18 arasında mezkûr yazıhaneye müracaatla alacak vesikalarını tetkik edecekleri.

3 — Alacaklarını kaydettirmiş olanların alacaklılar toplanmasına gelmeleri ilân olunur.

ZAYİ — Sultan Ahmet maliye şubesinden almakta olduğum Eylûl 929 ilâ Şubat 930 altı aylık maaş cüzdanımı kazaen kaybettim. Hükmü yoktur. Mütekait M. Münir.

5 inci İcra Memurluğundan: Mahcuz gereste 29-10-931 tarihinde saat 12 den itibaren Boğazkesende 68 No. lu dükkânın önünde satılacağı ilân olunur.

İstanbul 5 inci İcra dairesinden: Mahcuz ve paraya çevrilmesi mükarrer bir adet gri renkde aynalı dolap, 2 komodin, 1 tualet takımı ve 2 portmanto, 26-10-931 pazartesi saat 13 den itibaren Sandal Bedestende satılacağı ilân olunur.

İstanbul 5 inci İcra dairesinden: Bir borçtan dolayı satılmasına karar verilen çubuk halinde beş ton demir ile bir adet makinanın 24-10-931 tarihine müsadif cumartesi saat on altıda Galatada Tophanede Kılıç Ali mahallesinde Koyun sokağında sabık salhane elyevm demirci fabrikasında açık artırma suretile satılacağı ilân olunur.

ZAYİ — 2622 numerolu şoför ehliyetnamemi gaip ettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. Şoför Behçet.

Doktor

Hafız Cemal

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahilî hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 8923.

Sıra numarasını beklememek isteyenler, kabineye müracaatla veya telefonla randevu almalıdırlar.

FİKRİYE HANIM MULENRUJ'da

Mevcut 20 kişilik Asrî Türk Aile Musiki Heyetine ilâveten: Her cumartesi, pazartesi, çarşamba akşamları

Sahibinin Sesi baş muganniyesi **FiKRiYE HANIM** en müntahap parçalarını taganni edecektir.

Aynı geceler; ??? Beyin feryatlarını, ruhtan çıkan nağmelerini de dinliyeceksiniz.

YELKENCİ VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

VATAN

21 T. evvel

Çarşamba

günü akşamı Sirkeciden hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Kireson, Trabzon, Sürmene ve Rizeye gidecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci hanındaki acenteliğine müracaat.

Tel 21515

SEYRISEFAIN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdar zade han 2. 2740.

TRABZON POSTASI (İNEBOLU) Vapuru 20 Teşrinievvel Salı 17 de Sirkeci Rıhtımından hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize Mapavri'ye gidecektir. Dönüşte Zonguldak yoktur Sürmene ve Göreleye de uğrayacaktır.

AYVALİK SÜR'AT POSTASI *(MERSİN)* 20 Teşrinievvel Salı 17 de Sirkeci Rıhtımından.

TRABZON POSTASI *(CÜMHURİYET)* 22 Teşrinevvel Perşembe 17 de.

MERSİN POSTASI *(MAHMUTŞEVKET PAŞA)* 23 Teşrinevvel Cuma 10 da.

Darüşşafaka Müdürlüğünden:

Darüşşafaka 350 talebesine yaptırılacak haricî elbisenin kumaşı münakasa ile alınacağından şartnamesini görmek istiyenlerin her gün ve münakasaya iştirak için 28 Teşrinievvel 931 çarşamba günü saat onda Nuruosmaniyede Cemiyetti Tedrisiye merkezine müracaatları. (3325).

İŞÇİ ARIYORUM

Sargı, düz yan makinaları, otomatik düz ve jakar çorap makinalarında çalışmış usta işçilere ihtiyaç vardır. Adres: Yeşildirek Karakol Han No 2 Ahmet Enver

Güzel bir Kürk

Şik kadın tuvaletinin lâzımı gayri mufarikidir. Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 391 No. lı

EPREM

mağazalarında en güzel kürkleri rekabet kabul etmez fiatlarla bulacaksınız

Devredilecek ihtira beratı

Blanketler ve emsalinin kesilmesi ve tazyik edilmesi,, hakkındaki icat için Sanayi Müdiriyeti umumiyesinden istihsal edilmiş olan 6 teşrinisani 1929 tarih ve 975 numara ve kutularnı imlâsı bandrollanmasını ve emsali hususlarında müstamel makinelerin donanımlerine dair,, hakkındaki icat için Sinai Müdiriyeti aliyesinden istihsal edilmiş olan 28 teşrinisani 1928 tarih ve 704 numara lı ihtira beratı bu kere ferağ ve yahut icara verileceğinden mezkûr ihtirayi satın almak veyahut isticar etme karzusunda bulunan zevatın İstanbul, Bahçekapı Taş Han No 43 - 48 de mukim vekili H. WK. İSTOK Efendiye müracaatları.

Dr. A. KUTiEL

Cilt ve zührevî hastalıklar tedavihanesi. Karaköy, büyük mahallebici yanında 34.

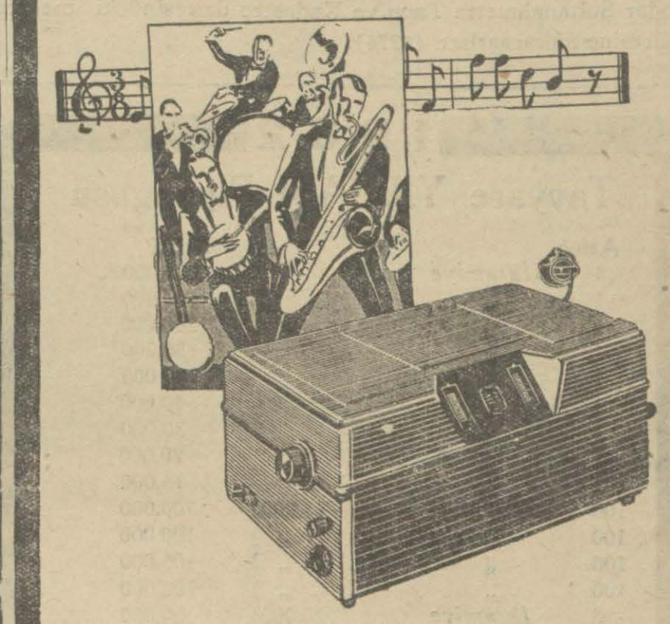

PHILIPS 2531

Daha Ucuz Fiatle

En Mükemmel Neticeler

Tıp Fakültesi Reisliğinden:

Tıp Fakültesi Seririyatı Üzniye ve Hançereviye ve Teşrih asistanlıkları münhaldir. Taliplerin Tıp Fakültesine müracaatları. (3337).

Istanbul Evkaf müdürlüğünden:

Cevamii şerife için muktazi muhtelif kuvvette ampul münakasaya vazedilmiştir. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün heyeti fenniyeye ve yevmi ihale olan 10 Teşrinisani 931 tarihine müsadif salı günü saat on dörtte Encümeni İdareye müracaat eylemeleri. (3320).

Muallim Mubahat Bey tarafından

Tercüme edilen Amelî Hayat Alimi

(HERBERT N. GASSON) 'un

İDEAL BÜRO ve YENİ MÜŞTERİ BULMAK SAN'ATİ

Eserleri gayet güzel bir şekilde intişar etmiştir.

Bütün İş adamlarına tavsiye ederiz.

Tevzi mahalli: Milliyet Matbaası.

Milliyet Matbaası

NEFİS VE SERİ SÜRETTE

Her nevi evrakı matbua tab'mı deruhte eder. Notere ait bilcümle evrak, mektupluk kâğıt, zarf, kartvizit, muhtıra, reçete ve faturalar renkli olarak el ve duvar ilânları yapılır. Fiatlar mutedildir.

ADRES: *Ankara caddesi dairei mahsusa*

Telefon: 24311/2/3

İHTİRA İLÂNI

«Döşeme tuğlalarının islâhı» hakkında istihsal olunan 29-11-1930 tarih ve 991 numaralı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzre ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galatada Çinili Rıhtım Hanında Robert Ferriye müracaatları ilân olunur.

Doktor

Rusçuklu Hakkı

Beyoğlu, İstiklâl caddesi Büyük Parmak kapu, Afrika hanına bitişik Apartıman No 21.— Tel: Beyoğlu 2797.

Saat: 14 - 18.

ZAYİ — 126 sicil numerolu ehliyetnamemi zayi ettim. Bir diğerini çıkaracağımdan hükmü yoktur. Üsküdar Karacaahmette Hacı Emin oğlu Süleyman.

ZAYİ — 1576 numerolu şoför ehliyetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. Soför A.V.

Tapu ve Kadastro mektebi Müdürlüğünden:

Tapu ve Kadastro tatbikat mektebine 7/11/931 tarihinden, 18/11/931 tarihine kadar talebe kabul olunacaktır. Orta mektep mezunları imtihansız, mezun olmıyanlar imtihan ile kabul olunurlar. Fazla malûmat almak istiyenler her gün öğleye kadar Sultanahmette Tapu ve Kadastro dairesindeki mektep idaresine müracaatları. (3274).

1932

Tayyare YILBAŞI Piyangosu

Adet			Lira	
1	İkramiye		1,000,000	
1	„		400,000	
1	„		200,000	
1	„		150,000	
1	„		100,000	
1	„		40,000	
1	„		30,000	
1	„		20,000	
1	„		15,000	
100	Mükâfat	(1,000)	100,000	
100	„	(„)	100,000	
100	„	(„)	100,000	
100	„	(„)	100,000	
5	İkramiye	(10,000)	50,000	
5	„	(8,000)	40,000	
6	„	(5,000)	30,000	
15	„	(3,000)	45,000	
60	„	(2,000)	120,000	
200	„	(1,000)	200,000	
5,000	Amorti	100)	500,000	
5,700	Adet		3,340,000	Lira

HAYVAN SERGİSİ

Dolmabahçede Eski Hasahırlarda 26 Teşrinievvel Pazartesi saat 14 te

AÇILACAKTIR.

Sergiye at, kısrak, tay, eşek, katır, yavrulu kısrak, inek, boğa, dişi manda, manda boğası, koç, koyun kabul olunur.
Kaydü kabul: 17 Teşrinievvel Cumartesinden 21 Teşrinievvel Çarşamba akşamına kadardır.

Jandarma Satın Alma Komisyon Riyasetinden:

(15000) takım kısa kol ve bacaklı çamaşırın kapalı zarfla münakasası 4/11/931 tarihinde çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır. Şartnameyi görmek üzere her gün münakasaya iştirak için de yevmi mezkûrda taliplerin teminatlarile birlikte Gedikpaşada Jandarma Satın Alma Komisyonuna müracaatları (3177).

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Devlet Demiryolları matbaasında toplanan ve toplanacak olan kırpıntı kâğıtlarla bütün istasyon ve servislerde teraküm eden kullanılmış bilet, telgraf bandı ve sair eski ve hurda evrak ve defterlerin bir sene müddetle satışı müzayedeye konmuştur. Müzayede 22-10-931 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 te Haydarpaşa mağazasında icra kılınacaktır. Talip olanların şeraiti öğrenmek üzere hergün mezkûr mağaza müdürlüğüne müracaat edebilecekleri ve yevmi mezkûrda 100 liradan ibaret pey akçesini hamilen ispatı vücut eylemeleri lâzım geldiği ilân olunur. (3196)

Haydarpaşa Rıhtımında izdiham olduğu zamanlarda DD/50 No. lu tatili edevat tarifesi aşağıya yazılı hususî şerait altında tatbik edilir. Bu şaraitin tatbik zamanı her defasında Devlet Demiryolları idaresinden tesbit ve tatbikinden lâakal bir gün evel ilân olunacağı gibi metninde yazılı saatlar dahi esasa halel gelmemek şartile idarece her vakit tadil edilebilecektir. Hususî şarait Haydarpaşaya gelen tam hamuleli vagonların vurutları vezinleri her gün sabahleyin saat 8 de anbarda mahalli mahsusundaki tahtaya yazılarak ilân olunur. Saat 12 ye kadar vezinleri talep edilmemiş vagonlar vezin edilmez. İlân gününün saati mesaisi zarfında bu vagonların silo ve Antrepo veyahut denize tahliyeleri istenilmek mecburidir. Silo ve antrepoya tahliyeleri istenilmiyen vagonlar deniz tahliye hattına istenilmiş addolunarak silo veya Antrepoya tahliye edilmeyüp deniz tahliye hattına sevk olunur. Bu tahliye hattına sevk olunmuş olan vagonların tahliye hattına konuldukları andan itibaren 3 saat zarfında tahliyeleri için mal sahibinin bilcümle tedabiri ittihaz etmesi mecburidri. Malsahibi tarafından muktazı tedabir ittihaz edilmemek dolayisile müddeti mezkûre zarfında tahliye edilmiyen vagonlar zarar ve mesarif mal sahibine ait olmak üzere idareten geri hatlara alınarak Antrepoya veya siloya tahliye olunabildiği gibi bilcümle zarar hasar ve mesarif yine mal sahibine ait olmak üzere İstanbul Liman İşleri idaresinin muhafazası altında bu idarenin mavnalarına da tahliye edilebilir ve tahliye hattına konulmuş oldukları zamandan itibaren tahliye ameliyesinin hitamına kadar geçen müddet için 24 lirayı tecavüz etmemek üzere tatili edevat ücretine tabi tutulur. Zikredilen 3 saat müh lette ilân gününün saati mesaisi nihayetinden ertesi günü saat 7 ye kadar geçen müddet dahil hesap edilmez. (3258)

BİR KAÇ GÜN DAHA SABIR EDİNİZ

SIZE PEK YAKINDA TAKTİM EDECEĞİMİZ

YENİ MODEL

TELEFUNKEN

340

EN MÜTEKÂMİL 5 LAMBALI BİR RADYO AHİZESİDİR

Otomatik Iskala

İLE MÜCEHHEZ OLAN BU AHİZE

Fiat, kullanış, şekli harici ve musiki iktidarı itibarile

Radyo aleminin bir harikasını teskil edecektir

BOURLA BIRADERLER ve Ş^SI

TELE FUN KEN

RESMI ILÂNLAR TÜRK LİMTED SİRKETİ

Türkiyede her lisanda intişar eden bütün gazeteler için bilûmum resmî daireler ilânlarını kabul eder

Adres : Ankara caddesi Kahraman zade hanı 3 üncü kat
Telgraf adresi: Resmilân - Telefon: 20960 Posta kutusu Ist. 753

3 üncü Kolordu ilânları

Ordu sıhhiyesi ihtiyacı için kapalı zarfla tülbent ve gaz saf ile katgüt ve neosalvarsan mübayaa edilecektir. İhaleleri tülbent ve gaz safın 24-10-931 cumartesi saat 15 te katgütün 15 buçukta, Neosalvarsanın 16 da komisyonumuzca icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini almak ve münakasaya iştirak için yevmi mezkûrda tek lif ve teminatlarile birlikte Fındıklı K. O. 3. SA. AL. komisyonuna müracaatı. (378) (2878).

* * *

İstanbul Levazım eşya ve techizat ambarı için 22-10-931 Perşembe günü saat 16 da aleni münakasa ile balya ipi alınacaktır. Taliplerin şartnamesini almak ve münakasaya girmek üzere mezkûr gün ve saat te teminatlarile Fındıklıda III. K. O. SA. AL. KOM. nına müracaatları. (373). (2873)

* * *

Fakülte Talim Tabur K. dan:

Bu sene Darülfünun talim taburuna kaydolunmak istiyen Darülfünun ve buna muadil Yüksek mektep mezunlarile lise ve muadili mektepler ve Erkek Muallim mektep mezunlarının taburca kayit muamelesi 5-10-931 den itibaren bu ayın nihayetine kadar devam edecek ve ikinci teşrin 931 birinci gününden itibaren tedrisata başlanacaktır. Bu maksatla bu şeraiti haiz olanlar:

A — Mektep mezuniyet diploması.
B — Aşı ve sıhhat raporu
C — Nüfus cüzdanı sureti
N — Mahallece ve polisçe mu saddak hüsnühal varakası.
M — 4 adet fotoğraf ile birlikte.

İstanbul Bayazıtta tabur kumandanlığına şeraiti anlamak üzere her gün müracaatları ilân olunur. (382) (2915)

Istanbul Belediyesi ilânları

Semti	Teminat akçesi
Kapalıçarşıda Hacı Hasan sokağında 16 No. dükkân	4
Davutpaşada Alipaşa caddesinde 107 numaralı dükkân	3
Üsküdarda Selimpaşa caddesinde 15 numaralı mektep binası	4,50
Kapalıçarşıda Hacı Hasan sokağında 14 N.lı dükkân	4
Hasköy kumbarhane caddesinde 48 numaralı hane	2,5
Sirkecide Elvan zade mahallesinde Cezairli Ahmetpaşa medresesi	22,5

Yukarda yazılı mahaller bir seneden üç seneye kadar kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık müzayedeye konmuştur. Talipler şartnameleri görmek için her gün Levazım müdürlüğüne müracaat etmelidir. Müzayedeye girmek için hizalarında yazılı teminat akçeleri lâzımdır. Teminat nakden kabul edilmez. Ya belediyeden irsaliye alınarak bankaya yatırılıp alınacak makbuz ve yahut hükûmetçe muteber tanınmış bankalardan birinin teminat mektubu ile olur. Bu şekilde teminat ile beraber ihale günü olan 9 Teşrinisani 931 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimî Encümene müracaat etmelidirler. (3332).

Unkapanı Köprüsü

Emri ahere kadar Unkapanı Köprüsünden mürur ve uburun memnu olduğu ilân olunur. (3334).

Üsküdar Atlama taşında demirciler sokağında kâin 13 numaralı dükkân açık müzayedeye konularak talip zuhur etmediğinden ihale müddeti 26 Teşrinievvel 931 tarihine temdit edilmiştir. Talip olanlar şartnameyi görmek için her gün Levazım Müdürlüğüne müracaat etmelidir. Müzayedeye girmek için 9 liralık teminat lâzımdır. Bu teminat nakden kabûl edilmez. Ya Belediyeden irsaliye alınarak Bankaya yatırılıp alınacak makbuz ve yahut Hükûmetçe muteber tanınmış Bankaların birinden alınacak teminat mektubu ile olur. Bu şekilde teminat ile beraber yevmi mezkûrda saat on beşe kadar Daimî Encümene müracaat etmelidirler. (3335).

Çorum Sıhhat ve içtimaî muavenet müdürlüğünden:

Çorum Metkep Hastanesi Rontkeni için lüzum görülen ve şartnamesinde muharrer bulunan iki adet tüpün 27-9-931 tarihinden itibaren münakasa müddeti bir ay daha temdit edilmiş olduğundan taliplerin şartnameyi görmek üzere Çorum ve İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüklerine müracaatları. (3321).

Dr. HORHORUNİ

Taksim, Zambak sokak No.41. Cilt ve emrazı zühreviye tedavihanesi. Hergün sabahtan akşama kadar.

Gayrimübadiller takdiri kıymet komisyonu riyasetinden:

Karar numaraları 1081 ile 1111 arasında bulunan Gayrimübadillerin yüzde 20 hesabile bonolarını almak üzere Teşrinievvelin 20 inci salı günü saat 10 dan 16 ya kadar komisyona müracaatları. (3339)

ANADOLU CİHETİ

Elektrik Fiatında Tenzilât

Eski fiat 21,20 kuruş — Yeni fiat: 19,30

% 10 TENZİLÂT

Yani kilovat saat başına 70 para ki aynı meblâğ ile eskisinden daha fazla elektrik sarfedebilirsiniz.

Bundan başka muayyen bir sarfiyattan sonraki kilovat saatler %50 tenzilâta tabidir. Bu hususta daha fazla malûmat almak için

Amelî Elektrige

ve atideki bürolarımıza müracaat ediniz:
Mühürdar caddesi No 73-75 Kadıköy. Telefon: Kadıköy 783
Şirketi Hayriye iskelesi No 10 Üsküdar. Tel. Kadıköy 312

Tütün inhisarı Umumî müdürlüğünden:

1. — İzmir fabrikası için (2000) kilo İncin marka kışlık makine yağı: 2-11-931 pazartesi günü: nümune ve şartnamesine tevfikan.

2.— (40) top Sarı yaldızlı kâğıt: 2-11-931 pazartesi günü nümune ve şartnamesine tevfikan.

3.— Muşamba ve kaneviçe dikmek için (1400) yumak Avrupa malı makine ipliği : 4-11-931 Çarşamba günü: nümune ve şartnamesine tevfikan.

4.— (200) adet büyük ve küçük araba lâstik tekerleği: 4-11-931 çarşamba: nümune ve şartnamesine tevfikan.

5.— (6000) metre murabbaı Sellufan kâğıdı: 9-11-931 Pazartesi: nümune ve şartnamesine tevfikan.

Mezkûr beş nevi malzeme alenî münakasa ile satın alınacaktır. Makine yağına (30), Sarı yaldızlı kâğıda (45) , Makine ipliğine (30), Lâstik tekerleklere (40) ve Sellufan kâğıdı için de (65) lira teminat akçesi alınır. Taliplerin nümune ve şartnamelerimizi görmek üzere her gün ve münakasalara iştirak edebilmek için de teminat akçelerini hâmilen yukarıda gösterilen eyyamda saat 10,30 da Galatada Mübayaat Komisyonuna müracaatları. (3243).

Izmir maarif müdürlüğünden:

İzmir vilâyeti İlkmekteplerinde bulunan fakir talebe için lüzumu olan kitaplar 1-10-931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur. İtasına talip olanların şartnamesini görmek ve daha fazla izahat almak üzre her gün maarif idaresine, münakasaya iştirak eylemek üzre de 20-10-931 Pazar günü saat 11 de 315 liralık muvakkat teminat para veya banka mektuplarile vilâyet daimî encümenine müracaatları. (721).

Jandarma Satınalma komisyonundan:

Cinsi	Miktarı metre
Fabrikalar mamulâtı yerli haki pamuk bezi	7600

Cins ve miktarı yukarıda yazılı bez kapalı zarfla alınacaktır. Münakasa 9-11-931 pazartesi günü saat 15 tedir. Şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya iştirak için de yevmi mezkûrda Gedikpaşada Jandarma Satın Alma komisyonuna müracaatları. (3330)

Galata ithalât Gümrüğü müdürlüğünden:

Adet	Nevi	Marka	Numara	Kilo	Cinsi eşya
4	Balya	S C	8205/8	522.500	Yün mensucat

Evsafı balâda yazılı eşya 19-10-931 tarihinden itibaren bir hafta müddetle bilmüzayede satılacağından 27-10-931 salı günü saat 14 te taliplerin satış komisyonuna müracaatları. (3336)

100 kuruş yüzü ile kuştüyü yastık

İstanbul'da Çakmakçılar, sandalyacılarda Küştüyü fabrikası yüzile şilte 12, yüzile yorgan 15, yağlıboya yastık 5 liraya, küştüyünün kilosu 100 kuruştan başlar. Kuştüyü kumaşların her rengi vardır. Ucuz satılır. Tel. 2.3027.

MİLLİYET MATBAASI